

Uqal̄hich Aglaan̄i John-ŋum

Uqalthum Timinītha

¹ Aullaŋniisaqqaagataliŋmi ittuq Uqaliq, Uqaliq iŋataupluni Agaayyutmi, suli Uqaliq Agaayyutau-pluni.

² Ilaa piqatauniqsuq Agaayyutmi aullaŋniisaqqaagataliŋmi.

³ Taavrumuuna Uqalikun Agaayyutim iñiqtagigai supayaat. Atausriuraqunniñ iluqaaniñ iñiqtagikkaŋaniñ iñiqtaunŋitchuq ilaa piillugu.

⁴ Uqaliq kaŋigigaa iñuul̄hum. Taavruma iñuul̄hum iñuich qaggutigai, kaŋiqsiŋiksraŋatnun Agaayyut-mik.

⁵ Taamna qauma qagguŋriruq taaqtuamik, taaqtuam qamilguitcha.

⁶ Agaayyun kilgiruaksramik tuyuqaŋniqsuq, iñuŋmik atiliŋmik John-mik,

⁷ taivrumuuna qaumakun iñuŋmik uqautrityaqtitlugu. Aggiŋniqsuq iluqaisa kilgutmik tusraatquplugich ukpiqsritquplugillu.

⁸ John ilaa taivrumiŋaunŋitchaluaqhuni, aggiŋniqsuq taivrumiŋa qaumamik uqautrityaqhuni.

⁹ Taimmataimña qauma ilumun aggiŋniŋmiñi nunam iñuiñun kaŋiqsipchaityaqtuq iñupayaanik nunami.

¹⁰ Ilaa itman nunami, nuna iñiqtaupluni Ilaagun, naagasuli nunam iñuiñ ilitchuŋiŋiñiŋaat.

¹¹ Ilaa ilamiñun tikitman, ilaiñ akuqtunŋitchaat.

12 Aglaan ilañich ukpiqsriplutin akuqtuiruat ilaanik, ilaan qitungagiliutipkağai Agaayyutmun.

13 Tamatkua aniñgitchut timim qitungiulhagun naagaqaa iñuum pisulhagun, aglaan anitqinñiqsut tuvraglugu Agaayyutim pisulha.

14 Taamna taggisiqaqtuaq Uqaligmik iñuguqhuni akunnaptikni iñuuniaqtuq. Uvagut qiñigikput kamanautaa inuqtuummataitchuaq ihuaqqutriñkun suli ilumutuulikun. Taamna kamanaun pilion Ilaan akuqtuağigaa aapamiñiñ Iğñituanjuligmigun.

15 John-ñum taamna uqautiginigaa. Itnautigiplugu, “Taamna uqautigikkağa itnaqama, ‘Taimña aggiqsuaksraq aqupkun kamanatluktuq uvañniñ, takku anigaluaqnaña inñaniksimaqhuni.’”

16 Inuqtuusrimaiñigmiñiñ nagliktagmigun Ilaan piluutiqağaatigut; iluqata ikayuğaatigut ikayutqi-gaaqhuta ihuaqqutmigun.

17 Agaayyutim qaitchaa maligutaksraq uumuuna Moses-kun, aglaan ihuaqqun suli ilumutuuliq Jesus Christ-kun aggiqsuk.

18 Kia-unniñ Agaayyun qiñingaqsimaitchaa, kisimi Atautchim, taavruma atrinuruam Agaayyutmi suli Aapam sanigaaniittuam, ilitchuğipkautigigaa.

John Paptaaqtitchirim Nipliħa Christ-ñungñiñipluni

19 Jew-ñuruat Jerusalem-miñ tuyuqağniqmata agaayuliqsinik Levi-tkuayaaniglu apiqsruğiaqlugu John kisuupmañaan,

20 itna kiggutiksraisuñaqani uqautinigai nalupqinaiqługu, “Uvaña Christ-ñungitchuña; Anniqsuqtiksrautaungitchuña.”

21 “Kisuuvitmi? Elijah-ᵇuvich?” John-ᵇum ki-unigai, “Taavrumiᵇaungitchuᵇa.” “Naaga taimᵇña Moses-ᵇum uᵇautigikkaᵇa sivuniksriᵇirauvich?” John-ᵇum piᵇigai, “Taimᵇñaungitchuᵇa.”

22 Nipliutilgiᵇᵇiᵇaᵇat, “Uᵇautitigutmi kisuutilaaᵇnik. Uvaguᵇt kiggutiᵇaᵇtuksraurugut tuyuᵇiriptiknun. Qanuᵇsamma nipliutigivich ilipkun?”

23 John kiunigai, “Uvaᵇa taimᵇᵇauruᵇa uᵇaᵇimakkaᵇa Isaiah-m sivuniksriᵇirim, itna, Iᵇuk tuᵇᵇuᵇtuᵇaᵇ iᵇuiᵇaamiᵇᵇ, Itqanaiyautisiuᵇ apᵇutiksraᵇa Atanᵇum, nalᵇuᵇᵇlugu tumiksraᵇa.” *Isaiah 40:3*

24-25 Taapᵇua uᵇᵇiraᵇtit tuyuuruᵇat Pharisee-ᵇuruaniᵇᵇ, John apigilgiᵇᵇiᵇaᵇat, “Uvva, Christ-ᵇuᵇᵇiᵇᵇiᵇuᵇich naagaᵇaa Elijah-ᵇuᵇᵇiᵇuᵇich, naagaᵇaa taimᵇña sivuniksriᵇiraungitchuvich, suvaata papᵇaaᵇivich?”

26 John kiunigai, “Uvaᵇa papᵇaaᵇutiᵇaᵇtuᵇa imikun. Aglaan akunnapsitᵇiᵇi qichaᵇtuᵇ ilitchuᵇimaisaᵇsi.

27 Ilaa aᵇupkun sagviᵇisiruᵇ. Uvaᵇa siᵇiilᵇuyumiᵇᵇaitchuᵇaunᵇiᵇiᵇi aluᵇutiᵇᵇnik.”

28 Tamatᵇua atuumᵇiᵇiᵇsᵇut Bethany-mi Perea-mi Jordan taavanitchiaᵇani John-ᵇum papᵇaaᵇitᵇhiviani.

Agaayyutim Ipnaiyaᵇa

29 Uvlutᵇikman John-ᵇum Jesus qiᵇiᵇᵇiᵇiᵇaa ut-lautiruaᵇ iᵇmiᵇun, aasrii upyakuᵇuᵇ, “Uvvauna Agaayyutim ipnaiyaᵇa piᵇᵇityaᵇtuᵇaᵇ nunam iᵇuiᵇ killuutaatnik!

³⁰ Ilaa taimñauroq uqautigikkaga itnautigiplugu, 'Iñuk imma aggigñiaqtuq akiaqtiksraga. Kamanatluktuvaq uvañniñ, takku ilaa anigaluaqnaña inñaniksimaaghuni.'

³¹ Uvaña nalugaluaqlugu kisuugisiha, tikiumaruña paptaagusriqluña imigmik ilitchuqipkautigisrukluq Israel-aagmiunun."

³² Uvva itnailiplugu John-ñum ilisimarrigaa, "Uvaña qiñigiga Ipqitchuaq Irrusriq atqaqtuaq pakmakña atriqaqhuni tinmiagrauratun aasrii ilaaniitluni.

³³ Kaniqsianingitchaluağiga kisuutilaaña, aglaan Agaayyutim tuyugirima imikun paptaagityaqluña, uqautigaaña itna, 'Ilvich qiñigisigiñ Ipqitchuaq Irrusriq atqaqpan aasrii inillaguni iñuñmun, ilaa taimñaugisiruq paptaagiruksraq Ipqitchuakun Ir-rutchikun.'

³⁴ Aasrii uvaña qiñianikkiga taamna atuumaruvaq aasrii uqautigitlaplugu Igñigihagun Agaayyutmun."

Jesus-ñum Sivulliich Maliguaqtai

³⁵ Uvlutqikman John taraniilgiññiqsuq malguñnik maliguaqtinmiñnik piqasriqhuni.

³⁶ Qiñiqamiuñ Jesus apqusraaqtuaq John-ñum upyañnigaa, "Uvvauna Agaayyutim ipnaiyaaña."

³⁷ Taapkuak maliguaqtik tusraaplugu taatnaqman, maliutiniğaaq Jesus.

³⁸ Jesus-ñum kinjiaqami, maliutiniqmakni qiñiqlugik apiginiğik, "Sua pakikpitchu?" Taapkuak kiuniğaaq, "Rabbi, nani tukkuqaqpich?" (Taamnaguuq Rabbi mumiutiqaqtuaq ilisautrimik.)

³⁹ Ilaan kiunigik, “Uvuṅaḡutik qiñiḡiatku!” Taapkuak utlauti'amik qiñiḡniḡaak nani irviqaqtilaana, aasrii uvlivigiplugu. Sisamanun tuqtuqtaq iliyuṅnaqsiruami sassaḡ unnuksraaqman.

⁴⁰ Taapkuak tusraaplutik John-ḡum uḡautaanik maliutriruak Jesus-mik ilaqaataa atiqagḡniqsuḡ Andrew-mik, Simon Peter-m aniqatigiplugu.

⁴¹ Andrew-m sivulliuplugu paqilḡaaḡniḡaa aniqatni Simon uḡautiplugu, “Uvaguk paqitkikpuk Messiah” (mumiutiqaqtuḡ Christ-mik naagaqaa Anniqsuḡtimik),

⁴² aasrii Simon Jesus-muutiplugu. Jesus-ḡum qiñiḡlugu nipliutinigaa, “Ilvichuvva Simon, igḡniḡa John. Taiyuutinikkisirutin Cephas-mik” (mumiutiqaqtuamik Peter-mik Iyagḡḡmigli).

Jesus Tuḡluḡha Philip-mik Suli Nathanael-mik

⁴³ Uvlutḡikman Jesus sivunniḡniḡsuḡ Galileemugukhuni. Ilaan Philip paqitlugu nipliutinigaa, “Maliguanḡḡa!”

⁴⁴ Philip-guuḡ Bethsaida-ḡmiuḡuniqsuaḡtuuḡ Andrew-mlu Peter-mlu irviakni.

⁴⁵ Philip-ḡumli nalautlugu Nathanael, uḡautinigaa “Uvagut paqitkikput taimḡa Moses-ḡum uḡautigimakkaḡa maligutaksrani suli sivuniksriḡirit uḡautigikkaḡat. Ilaa Jesus-ḡuniqsuḡ, Nazareth-miu, Joseph-ḡum igḡniḡa.”

⁴⁶ Nathanael-ḡum piñiḡaa, “Qanusriḡ nakuuruaḡ agḡitlava Nazareth-miḡ?” Philip kiugaa, “Kiataamili qiñiḡiaḡsaḡuḡ!”

⁴⁷ Jesus-ḡum qiñiḡamiuḡ Nathanael utlautiruaḡ iḡmiḡun nipliḡniḡsuḡ, “Uvvauna Israel-aagḡmiupaḡataḡ! Ilaani piitchuḡ pigiilaḡ.”

⁴⁸ Nathanael-ᵇum apiqsruḡniḡaa, “Qanuḡḡugu ilisimaviḡa?” Jesus-ᵇum kiugaa, “Philip-mun tuḡḡuḡaluaqtitnak qiḡianiḡniḡikpiḡ ataniusrima'avich asrirriraḡaqtuami napaaqtumi.” ⁴⁹ Nathanael-ᵇum kiugaa, “Iḡisautrii! Ilvich Agaayyutim Iḡḡiḡinigaatin! Israel-aagmiut umialiginigaatin!”

⁵⁰ Jesus-ᵇum kiugaa, “Ilvich ukpiliqsiḡpich qiḡiḡni'apkiḡ sivuani ataani napaaqtum asrirriraḡaqtuam? Qiḡiḡisirutin kamanatluktuanik taavrumakḡa.”

⁵¹ Jesus-ᵇum nipliutipsaaḡniḡai, “Iḡumutuuruamik nipliutigipsi, Iḡipsi qiḡiḡisigiksi qilak aḡmaḡpan suli Agaayyutim israḡulgi mayutmktuat naagaḡaa atḡaqtuat Iḡuum Iḡḡiḡanun.”

2

Jesus-ᵇum Atlanḡuḡtitchiḡha Imiḡmik
Misruḡqumun

¹ Uvluk piḡayyakun katchuutniaḡtuak inniqsuk Cana-mi nunaaqḡimi Galilee-mi ittuami. Jesus-ᵇum aakaḡa itmiḡiḡsuḡ.

² Suli Jesus-lu maliḡuaḡtiniḡu aiyugaaḡtaup-miḡiḡsut katchuutniaḡtuanaḡnun.

³ Misruḡuutaat nunḡupman, Jesus-ᵇum aakaḡan nipliutiniḡaa, “Ukua misruḡuutaiḡsut.”

⁴ Jesus-ᵇum kiuniḡaa, “Tiliuḡtaksraḡiḡiḡitchikma sutḡuluna. Piviksraḡasuli tikiumaitchuḡ.”

⁵ Jesus-ᵇum aakaḡan uḡautiniḡai savaktit, “Piyumigiksi qanupayaaḡ tilikpasri.”

⁶ Taraniguuḡ itchaksrat ḡattaliat
iyagaich imiḡnun inniqsut, atausriḡ
immaḡtutilaaḡallaapluni iḡuiḡḡiḡaḡtun

naagaqaa iñuiññaq qulit gallon-tun, Jew-
 ηruuat maligutaksrirusriagikkaḡmikkun
 igguutiksraqtuḡvikaanich.

⁷ Jesus-ηum uqautiniḡai, “Immiqsigik qattat
 imiḡmik.” Tarra immiḡniḡaich qaqlukpiuraqlugich.

⁸ Tarakḡaasrii Jesus-ηum nipliutigai, “Tarakḡa
 qalusrilusri, niḡiqpaktuat aḡalataat payuksiun!”
 Taapkua payuḡniḡaat.

⁹ Aḡalataata niḡiqpaktuat uukamiun imiq mis-
 ruḡuḡuqtitaq naluniḡaa nakitñaaqtautilaanḡa tamar-
 ruma misruqqum, aglaan taapkua savaktit qalus-
 riruat imiḡmik ilisimaniḡaat. Taavruma aḡalataata
 niḡiqpaktuat tuqluḡniḡaa uiksraun,

¹⁰ nipliutiplugu, “Atlas autaaqtitchiraqtut
 misruḡuḡiññiksramik sivulliuplugu, aasrii
 aiyugaaktat imianikmata, akiitluḡniqsramik
 piqaqtitkaqsiplugich. Aglaan ilvich itinniḡiñ
 misruḡuḡiññiqsraq isruanunaglaan.”

¹¹ Sivulliqpianuplugu taamna quviquaqtuaq
 savaaq Jesus-ηum iñiqtaḡiniḡaa Cana-mi Galilee-
 miittuami. Ilaan kamanautni qiñiqtinniḡaa. Aasrii
 maliguaqtaiñ ukpiḡiliutipsaagniḡaat.

¹² Tamarruma aquagun Jesus aakanilu
 nukatchianilu sulii maliguaqtinḡi Capernaum-
 muḡniqsut, taraniasriiñ itlutinḡ ikituurani uvluni.

Jesus-ηum Suaqluiyaiḡha Agaayyuvikpauramik

¹³ Jew-ηruuat niḡiqpagvikaanḡat atilik
 Apqusaakkauḡmik tikiyasriruq, aasriiñ Jesus
 Jerusalem-mun aullaḡniqsuq.

¹⁴ Agaayyuvikpanmi pakinniḡaa iñuich
 tunniuqqairuat aḡusalluḡnik ipnaiñiglu

tiŋmiagruuraniglu suli simmiqsuqtit maniŋñik aquppiruat manniqiviŋmikni.

15 Aasriiñ aklunaamik, ipiŋaqtuusriqhuni uumarupayaat aninnigai Jew-ŋuruat agaayyuvikpaŋatniñ, manniqiviŋich simmiqsuirit maniŋñik ulgʉtlugich, simmiqsuutiŋich siamitlugich.

16 Suli tiliplugich tunisiullaqtuat tiŋmiagruuranik itnaqhuni, “Tamatkua uvakŋa anitchigik! Aapaa tupqa tunisiuqqaiviguqnagu!”

17 Maligʉaqtaiñ itqagʉniŋaat uqaliq aglausimaruag itna, “Agaayyuun! Siqʉnigillapiatiŋma tupigikkapnik iluqnauqsimaagtitkaŋa.”

18 Jew-ŋuruat nipliutitqiŋniŋaat apiqsruutmik, “Sumik quviqnaqtuamik iñiqtaqagutin qiñiqtinnyaqpiuŋ uvaptiknun nalaulhiñ taatnasriŋaqavich?”

19 Jesus-ŋum kiugai, “Unauvva agaayyuvikpak piyaŋupsiuŋ, piñasruni uvluni nappatqikkisigiga.”

20 Jew-ŋuruat apiqsruŋniŋaat, “Piñasruni uvluni nappatqikkisiviun? Malgʉukipiaq itchaksrani ukiuni nappaŋniakkauruq agaayyuvikpak una!”

21 Aglaan Jesus uqautigikkaŋa agaayyuvikpak atrinuniqsuq ilaan timaanun.

22 Taamani tuquŋigmiñ anitqikman, maligʉaqtaiñ itqagʉniŋaat taatna uqalha, arguaqqutaitlugich aglausimaruat uqalhich, suli Jesus uqautigikkaŋi.

Jesus Iŋisimagai Iluqaisa Iñuich

23 Jesus Jerusalem-mi ititlugu niŋiqpagvikaami taggisiquaqtuami Apqusraaqtitauŋigmik iñugiaktuat ukpiŋiniŋaat qiñiqamisigik quviqnaqtuat savaaŋi.

²⁴ Aglaan Jesus-ᵋum ilumutuugingĩññigai, atakkii ilaan iñuich ilisimmaagikługich.

²⁵ Iñuktigun kanjicsipkağniagnaqhuni ingiññiqsuq, ilaan kanjicsimmaagikługich iñuich isrummatinjich.

3

Jesus-ᵋum Iłisautriłha Nicodemus-mik

¹ Uvvaasriiñ inniqsuq iñuk atigaqtuaq Nicodemus-mik, Jew-ᵋuruat sivulliuqtaiñ ilaᵋat, piqataupluni taapkunani Pharisee-ᵋuruani.

² Unnuat ilaᵋatni utlautiniqsuq Jesus-mun nipliᵋhuni, “Iłisautrii! Iłitchuğigikput ilvich ilisautriksrauplutin tuyuulhiñ Agaayyutmiñ. Kia-unniiñ piyumiñaitchai quviqnaqtuat savaat kisanik Agaayyutim piqasriumalugu.”

³ Jesus-ᵋum kiugaa, “Iłumutuuruamik uqautigikpiñ, iñuum anitqiñğisuağuni, Agaayyutim aᵋaayuqautaa qiñitlasriyumiñaitchaa.”

⁴ Nicodemus-ᵋum apiqsrulgiññigaa, “Qanuğuni iñuguaniktuaq anitqikkisiva? Nalupqinaitchuq, aakami iluanun isitqiaqsiyumiñaitchuq, aniłhi tugliłgitłasriługu.”

⁵ Jesus-ᵋum kiugaa, “Iłumutuullapiaqtuamik nipliutigikpiñ, Iñuk anitqiñğisuağuni imikun suli Ipqitchuakun Irrutchikun isitlasriyumiñaitchuq Agaayyutim aᵋaayuqautaanun.

⁶ Tamatkua aniruat iñuᵋniñ iñugruiniñaurut. Tamatkualiasrii kisiisa Ipqitchuam Irrutchim anitqiksitanj iñuugisirut Ipqitchuakun Irrutchikun.

⁷ Quvigusruutiginagu nipliutigiga, ‘Anitqiksuksraupiaqtusri’.

8 Anuḡi igliḡaqtuq napmupayaaḡukami, ilipsiasriiñ tusraaplugu anuḡim siiḡruḡniḡa, aglaan ilisimatlaitchiksi nakiñ agḡiḡha unniñ napmulha. Taatnatun kiñapayaaq ittuq animaaqtuaq Iḡqitchuakun Irrutchikun.”

9 Nicodemus-ḡum apiqsruḡniḡaa, “Qanuḡuni taatniitlagisiva?”

10 Jesus-ḡum kiugaa, “Ilvich ilisautraugaluahutin Israel-mi taamna naluniḡpiuḡ?

11 Iḡumutuullapiaqtuamik niḡliutigikpiñ, Uvagut uḡaḡaqtugut ilisimakkaptiknik suliiḡsautriraqtugut ḡiñikkaptiknik. Aglaan nallipsi uḡaḡiḡput akuḡ-tuḡummataitchaa.

12 Ilipsi ukḡiḡiḡitchipsitña uḡautikapsi nunakḡaqtatigun; qanuḡusri ukḡiḡitlasrigisivisitña uḡautigupsi pakmakḡaqtatigun?

13 Kiñaunniiñ pakmuḡa mayuḡsimaitchuḡ, aglaan Iñuum Iḡñiḡa atḡaqtuaq tatpakmakḡa.

14 Moses kivikmatun nimigianḡuaq nappaḡutamun suviksrailaami, taatnatun Iñuum Iḡñiḡa kiviktaksraugisiruḡ.

15 Kisupayaaq ukḡiḡsriḡuni turviñiktuaq ilaanik isruitchuamik iñuugisiruḡ.

16 “Agaayyutim nunam iñui piḡḡagivagitḡugich, Iḡñituaḡuni aatchuutiginiḡaa. Kisupayaaq ukḡiḡsriḡkun turviñiktuaq ilaanik tuḡuyumiñaitchuḡ, aglaan isruitchuamik iñuugisiruḡ.

17 Atakkii Agaayyutim Iḡñiñi tuyuḡiḡitchaa atanniḡsuḡtautḡuplugu nunam iñuiñun aglaan anniḡsuḡtautḡuplugu iluḡaitñun.

18 Kisupayaaq ukḡiḡsriḡuni tunḡaviñiktuaq Iḡñiḡanik, atanniusriaksraitchuḡ. Aglaan

ukpiqsriñgitchuaq atanniqsimaanjaniktuq, takku ukpiqsriḷikun tunḡaviñiksimaitleuni Agaayyutim Igñituagikkaḡanik.

19 Taatnaḷiplugu taamna atanniusriaksraq ittuq, qauma nunam iñuiñun tikitman. Aglaan iñuich piqpagitlukkaat taaqtuaq taavrumakḡa qaumamiñ, takku ilinich irrusriñiksimaaqhutin pigiitchuamik.

20 Kisupayaam irrusriñiksimaaqtuam pigiitchuakun qauma uumigigaa, suli utlautisrutlaitchuq qaumamun, takku ilaan irrusrigiliutikkani pigiitchuaraq sagviqungitlugu.

21 Aglaan kisupayaaq irrusriñikkami ilumutuuruamik qaumamun utlautiraqtuq, taavrumuḡa qaumamun sagviumatquplugu irrusrigiliutikkani tupiksriḷikun Agaayyutmik.”

John Paptaaqtitchiri Iḷisimaraulha Jesus-kun

22 Taavruma aquagun Jesus-lu maliguaqtinilu aullaḡniqsut nunaḡanun Judea-m. Tarani ittual-laḡniqsuq ilinitleuni suli paptaagipluni.

23 John-tuuq paptaaginiqsuq Aenon-mi unḡasriñgitchuamiñ Salem-miñ, takku imḡukkaqhuni tamanna. Iñuich utlaaḡaqḷugu ilaan paptaaḡtaḡniḡai.

24 John taamna isiqsimaitchuqsuli isiqsivinmun.

25 John-ḡum maliguaqtaiñ ilanich uqaksraqtuagsiñiqsut Jew-ḡuruatlu taavrumuuna ipqiqsakkauḷikun.

26 Aasriiñ John-mun utlautiplutin uqautiplugu, “Iḷisautrii! Anun itqagiviun Jordan-ḡum igḷuani piqatigikkan, ilvich uqautigikkan? Ilaa paptaaḡiaqsiruq, aasrii iñuum iluḡani utlakkaa!”

27 John-ñum kiunigai, “Kiñaunniiñ sumik piqagumiñaitchuq, Agaayyutmun qaitchiñgunnani.

28 Ilipsi ilisimarigigipsi nipliqsimañapkun ‘Uvaña Christ-ñungitchuña, aglaan ilaan sivuani tuyu-umaruña,’ itqanaiyautityaqtitlugu.

29 Nukatpiaq katchuutniaqtuaq niviaqsiam uik-srautigigaa. Nukatpiam ilauraaña qichaqatauraqtuq naalagniplugu, quviagiplugu tusraalha nukatpiam katchuutniaqtuam nipaa. Taatnatun quvi-asrukiga naammatigiruuq.

30 Ilaa piguqtuksrauruq kamanaqsitluguni, uvañaasrii nuimaigluña.

Ilaa Aggiqsuaq Qilañmiñ

31 “Ilaa aggiqsuaq pakmakña iluqaitñiñ kamanatluktuq. Nunakñaqtaqli iñuñhiñaupluni nunamiittuanuruq, nunakñaqtanik nipiqaqhuni. Ilaa aggiqsuaq qilañmiñ kamanatluktuq iluqaitñiñ.

32 Aasrii uqautigigaa qiñikkani tusraakkaniñu, aglaan kisupayaat uqalha akuqtungitchaat.

33 Kia akuqtuiruam uqalhanik nalupqigingigaa Agaayyutim ilumutuulha.

34 Taavruma Agaayyutim tuyugikkañan Agaayyutim uqalhi uqagigai, takku Agaayyutim qaitchiplugu inuñaiqlugu Ipqitchuamik Irrutchiñmiñik.

35 Aapam Iññiñi piqpagiplugu aasrii supayaat aatchuutigigai ilaanun.

36 Ilaa ukpiqsriruaq Iññiñmik isruit chuamik iñuñiqaqtuq, aasrii tupiksriñgitchuaq Iññiñmik iñuñiqagumiñaitchuq. Aglaan Agaayyutim

qinnautaa nayuutigisiruq ilaani qanjavak taimuḡa.”

4

Jesus-lu Aḡnaḡlu Samaria-ḡmiu

¹ Pharisee-ḡnuruat tusraaniqsut Jesus iḡunnatluaqsiḡiḡluḡu paptaḡiḡitlukhuniḡu John-miḡ

² (Jesus ilaa paptaḡiḡiḡitchaluaḡtitlugu, aḡlaan maliḡuaḡtai).

³ Jesus-ḡnum tusraa'amiuḡ uḡaḡiḡkaḡat, Judea-miḡ aullaḡniqsuḡ Galilee-mun utiḡhuni.

⁴ Utiḡiḡmiḡi taavrumani Samaria-kuaḡtuksrauniqsuḡ.

⁵ Tikiḡiḡiḡsuḡ Samaria-m nunaḡqḡiḡanun atiḡaḡtuamun Sychar uḡasriḡiḡiḡiḡiḡsuamun nunaḡaniḡ Jacob-ḡnum qaisaḡaniḡ iḡiḡiḡmiḡun Joseph-mun.

⁶ Jacob-ḡnum nivviaḡa taraniḡniḡsuḡaḡ. Aasrii Jesus iḡluaḡiḡmikniḡ iḡiḡtuḡhuni, nivviam saniḡaanun aquvinniḡsuḡ, uvluḡ qitiḡquḡman.

⁷ Samaria-ḡmiu aḡnaḡ aḡḡiḡiḡiḡsuḡ imiḡtaḡiaḡhuni. Aasrii Jesus-ḡnum niḡliutinigaa, “Imiksriḡḡa!”

⁸ Immali maliḡuaḡtai nunaḡqḡimuḡniqsut niḡik-sramiknik tauḡsiḡiaḡhutiḡ.

⁹ Aḡnam Samaria-ḡmium niḡliutinigaa, “Ilvich Jew-ḡnurutin aasrii Samaria-ḡmiuḡupluḡa. Qanuḡhutin iḡiqpiḡa imiḡukhutin?” (Uvvataḡku Jew-ḡnuruat piḡatiḡatlaitchut Samaria-ḡmiunik.)

¹⁰ Jesus-ḡnum kiugaa, “Iḡisimagupku Agaayyutim aatchuutiksraḡa suli kisuuḡha iḡiḡtiḡiḡkaḡpich imiksritḡupluni iḡiḡayaḡiḡ, aasrii Ilaan qaitchiḡutin iḡuunaḡtuamik imiḡmik.”

11 Ağnam nipliutigaa, “Ilvich qattaitmiutin, aasrii nivviaq itipmiuq. Nakiñmi imiq iñuunaqtuaq piñayaqpiuñ?

12 Jacob-ñum sivulliapta uumiña nivviamik piqaqtitanatigut, qitungaiñlu sulii pamiqsaanisa imigvigimakkanatnik. Ilvich Jacob-miñ kamanatluktuanasrugivich?”

13 Jesus-ñum kiugaa, “Kiñapayaaq imiqtuaq imigmiñ uumakña imigulitqikkisiruq.

14 Aglaan kiñapayaaq imigmiñ aatchuutiksramniñ imigumi imigulitqinñiangitchuq, takku imiq aatchuutiksrağa itkisiruq ilaani suvliktuatun nivviatun imigmik iñuunaqtuamik, piqaqtillugu ittuksramik isruilaamun iñuuligmun.”

15 Ağnam nipliutigaa, “Taavrumiña imigmik qaitchiña, imigulitqinñgitchumuñali unniiñ uvuña imiqtatqinñgitchumuña.”

16 Tarra Jesus-ñum nipliutinigaa, “Aullağutin uqautilityağun ilaqatin pakma nayuqtigikkan, aasriiñ uvuñatqigutik.”

17 Ağnam kiuniğaa, “Ilaqataitchuña.” Jesus-ñum kiugaa, “Ilvich nalauttutin nipliğavich ilaqataiñniplutin.

18 Ilvich ilaqatniktuqsamaruami tallimani, aasrii nayuqtigikkan pakma nalaullugu ilaqatigingitchiñ katchuusrimaitchiñ. Taatnaqavich nalauttutin.”

19 Ağnam nipliutigaa, “Taatañipluğugu ilisimmatiqagñiqavich kaniqsigiga sivuniksriqiraulhiñ.

20 Samaria-ğmiut sivulliafut agaayumaaguurut uumani iñgimi aasriili ilipsi Jew-ñuruani uqağaqtusri iñuich agaayumaaqtuksraunipluğich Jerusalem-mi.”

21 Jesus-ηum nipliutinigaa “Aḡnaaq, ukpigiηηa, Piviksraq tikitkisiruaq iñuich agaayyuvigit-laiḡñiaqmatruη Aapa uumaniunniñ iñḡimi naagaunniñ Jerusalem-mi.

22 Samaria-ḡmiusri ilisimanḡipiaḡiksi kisumun agaayumaaliqsi; uvagut aglaan Jew-ηuruani ilisimagikput kisumun agaayumaaliqput, takku iñuich anniqsuqtiksraηat Jew-ηuruaniñ kaηiqaqtuq.

23 Aglaan piviksraq tikisaaqtuq, pakmaunniñ tikiumaaniktuq, ilumun putqataḡviquaqtuat agaayumaagviginiaqmatruη Aapa Ipqitchuakun Irrutchikunlu ilumutuulikunlu. Takku Aapauruaq piqaguktuq iñuich agaayumaagviginiaqtuanik iηmiñun taatnaililugu.

24 Agaayyun Irrusriuruq. Tamatkua putqataḡviquaqtuat ilaanik agaayumaagtuk-sraupiaqtut Ipqitchuakun Irrutchikunlu ilumutuulikunlu.”

25 Aḡnam nipliutinigaa, “Uvaηa kaηiqsimagiga Messiah taiyuutilik Christ-mik agḡiqsaḡumaruaq. Ilaan agḡiḡumi uqautisraḡumakkaηatigut supayaamik.”

26 Jesus-ηum nipliutigaa, “Uvaηa uqaqatin Ilaaηuruηa.”

27 Taatnaanigmiuglu tarani Jesus-ηum maliguaqtai utiḡniqsut. Atqunaq quvigutchaηniqsut Jesus aḡnamik uqaqatiqagḡniqman. Aglaanguuq nalliata nipliutingiññigaa aḡnaq, “Sumik pisukpich?” naagaqaa apiqsrungiññiḡaat Jesus, “Suvaata aḡnamik uqaqatiqapich?”

28 Tarakηa aḡnam imiqtautni unitlugu, nunaqqimun utiḡniqsuq, uqaaqsipluniasriñ iñuηnun,

29 “Maligluna qiniǵiaqsium iñuk uqautriga suraǵalipayaamnik. Ilaa Christ-ñungitchaluaqpa?”

30 Tamatkua uniññiǵaat nunaaqqiq utlautiplu-tiñ Jesus-mun.

31 Taatnañhatniguuq, maliguaqtaiñ Jesus uqap-saaǵniǵaat, “Iñisautrii, niǵǵiñ!”

32 Ilaan kiuniǵai, “Niqautilaqtuna ilisimanǵisapsitiñik.”

33 Taatnaqman maliguaqtai avatmun apiqsruqtautiaqsiniqsut, “Iñuum una payunǵitchaluaǵniqpauñ niqiksramik?”

34 Jesus-ñum nipliutiniǵai, “Niqautilaqtuna tupiksriǵimik tuyuǵirima pitqutaanik suli itqanañiksrañanik savaam qaisañan iñiqtaǵitquplugu.”

35 “Uqǵaqtusri, itnañiplugu nautchiiviksium, ‘Sisamani tatqini ittaqtuq katitchiviksraq.’ Uvañali nipliutigipsi, qiniqtuallautaqsigik nauruat pakma piññuqtuat katitaulhiñaǵuqhutiñ.

36 Iñuk kipripluni katitchiruaq akiññagaqtuq katitchiǵimiñi nauruanik isruitchuamun iñuukimun, atunim aasrii nautchiiruaǵlu kiprihuaǵlu quviasruqatigiikkisiplutik.

37 Uqautauruaq ilumutuuruq itna, ‘Iñuk nautchiiraqtuq atlam aasrii kipiplugu, katitlugu mukkaaksraq.’

38 Uvañ tuyuǵipsi kipriñusri katitchitquplusri nautchiivimmi savaaqǵvigimaisapsitiñi atlat savaañatni aasrii piññagusri taipchua savaañatniñ.”

39 Samaria-ǵmiut iñugiaktuat nunaaqqimikni ukpiqsriñiqsut Jesus-mik aǵnam itnañhagun, “Ilaan

uqautigaana supayaamik atuqsimakkamnik.”

⁴⁰ Taatnaqlugu Samaria-gmiut tikitnamitruᅇ, ittuallaquaqsiniᅇaat inᅇmikni. Jesus-ᅇnumaasriiᅇ malᅇuᅇni uvlᅇuᅇni nayuᅇniᅇai.

⁴¹ Iᅇuᅇgiaksilaagᅇniqsut ukpiqsriruat ilaan uqaut-tutaigun.

⁴² Aasrii aᅇnaq uqautiniᅇaat, “Ukpiqsriᅇiqsugut ilvich nipiᅇhiᅇaᅇiᅇisapkun aglaan uvaptiknik tusraaplugu, iᅇitchuᅇiᅇigikput iᅇumutun anniqsuqtik-sraulᅇa nunam iᅇuiᅇnik.”

Jesus Mamititchiᅇiqsuq Aᅇalatchirim Iᅇᅇiᅇanik

⁴³ Kiᅇuagun malᅇuk uvluk Jesus aullaᅇniqsuq Galilee-mun.

⁴⁴ Ilaan iᅇisimagaluaqlugu, “Sivuniksriᅇiqiri kamakkusriaqatlaitchuq inᅇmi nunamiᅇi,” aullaᅇviginiᅇaa.

⁴⁵ Galilee-mun tikitman iᅇuich paᅇlaniᅇaat, qiᅇiᅇanikᅇugu supayaaq savaaᅇikkaᅇa niᅇiqpagvikaami tagᅇisiqaqtuami Apᅇusaakkauᅇiᅇmik, takku iᅇiᅇittuuq utlautiniqsut niᅇiqpagvikaamun Jerusalem-mi.

⁴⁶ Taatnaqhuni Jesus utitqiᅇiᅇiqsuq Cana-mun Galilee-mi ittuamun, sivuni imiᅇmik misruᅇuᅇuᅇqtitchiviᅇmiᅇun. Aasrii Capernaum-mi inniᅇsuq aᅇalatchiri iᅇᅇiᅇaᅇniqsuaq atniᅇᅇaqtuamik.

⁴⁷ Tusraa'amiuᅇ Jesus tikitᅇugu Galilee-mun Judea-miᅇ, utlakᅇugu apiqsruᅇniᅇaa Capernaum-muglugu iᅇuaqsipkaᅇayaitmaᅇaan iᅇᅇi tuquᅇhiᅇaᅇuᅇtuᅇ.

⁴⁸ Jesus-ᅇnum nipliutiniᅇaa, “Nalliᅇsiunniiᅇ tarra ukpiqsriyumiᅇaipiᅇaqtuq, qiᅇiᅇiᅇaluaqani kamaᅇaqtu-aniglu savaanik quviᅇnaqtuaniglu.”

49 Anjalatchirim kiulgiññigaa, “Maliŋŋa, qitungauraga tuqugaluqtitnagu!”

50 Jesus nipliutigaa, “Aullaŋiñ, igñigiñ iñuugisuruq!” Taavruma iñuum Jesus-ŋum nipliutaa ukpiŋiplugu aullaŋniqsuq.

51 Anjlaatmuktitlugu savaktaiñ paagñigaat tus-raapkaŋiaqlugu “Igñigiñ iñuugaqsuruq.”

52 Apiqsruŋigai qaŋaaglaan igñi iñuqaŋsitmuqaŋsipmaŋaan. Taapkua kiuniŋaat, “Ikpaksraq uvluqpaguŋiŋmiñiñ atautchimun iliyuŋnaqsipman uunaqhuutaiqsuq.”

53 Aapauruam ilitchuŋiŋigaa atuummiñha taivrumani sassagñiŋmi Jesus-ŋum nipliutikmani, “Igñigiñ iñuugisuruq,” Taatnaqhuni ukpiliŋñiŋsuq, suli iluqagmin tupiqatipayaañilu.

54 Taavruma tugliŋiŋigaa quviqnaqtuaq savaaŋa Jesus-ŋum Galilee-mukman Judea-miñ.

5

Jesus-ŋum Mamititchiñha Atniŋñaqtuamik Narvaauram Siñaani

1 Aquagun tamarruma Jew-ŋuruat niŋiqpagvikaŋat ilgiññiŋsuq. Aasrii Jesus-tuuq utlautipluni Jerusalem-mun.

2 Taamani Jerusalem-mi Ipnaiŋ Paanŋatni narvauraqagñiŋsuq tallimanik quliŋutilik. Hebrew-tguuq uqaŋatigun taiyuutiŋagñiŋsuq Bethzathamik.

3 Iñugiŋallapiaqhutin iñuich atniŋñaqtuat nalaniqsut tamatkunani quliŋutit atiniñi qiniñtlaitchuat, pisrutlaitchuat, suli auliyatlaiŋat taqqiplutin imŋum iliqsraqtiliksraŋanik.

4 Uvvaguuqtakku qakugulitchiaqługu Agaayyutim israğulgan imiq iliqsraqtitağniqmagu aasrii sivulliq atniğñaqtuaniñ kiñilğaaqtuaq aᅇalataupkaqqaalugu imiq mamitaurañniqsuq qanusripayaamik atniğñautiqağaluᅇᅇağmi.

5 Iñugguuq atniğñaqtuaq iñuiññaq akimiaq piñasruni ukiuni tarani itmiñiqsuq.

6 Jesus-ᅇum qiniğniğaa nalaruaq suli kañiqsiplugu ilaan atniğñałha takiruami, aasrii nipliutinigaa, “Iłuaqsisukkaluaqpich?”

7 Atniğñaqtuam kiuniğaa, “Uvaᅇa kiñisaitchaqtuᅇa imiq iliqsraqtitaupman. Takanuᅇağniagtitulᅇa atlam sivulliugağiğaaᅇa.”

8 Jesus-ᅇum nipliutigaa, “Makillutin, ikivğatin tigulugich pisruğiñ.”

9 Taimmaiñaq taamna mamitauñiqsuq; ikivğani tiguplugich, pisruᅇniqsuq.

Uvluq tamanna taavruma atuummivia Jew-ᅇuruat miᅇguiqsiagviginiğaat.

10 Taatnaqlugu Jew-ᅇuruat nipliatiaqsiñiğaat iñuk iluaqsikkauruaq, “Ugluvak miᅇguiqsiagviuruq. Atuqtaksraptiknun akitñautiniqsutin ikivğapnik akiyaqavich.”

11 Ilaan kiuniğai, “Taivruma iluaqsiptaqtima uqautigaaᅇa, ‘Ikiᅇğatin tigulugich pisruğiñ.’ ”

12 Taapkua apiqsruğniğaat, “Kia taatnaquvatin?”

13 Aglaan taavruma iluaqsikkauruam ilitchuğinginiğaa kisuutilaaᅇa, atakkii Jesus tamaakᅇa piigñiqsuq iñugiakpagitłuni tamanna.

14 Aquagun taavruma Jesus-ᅇum paqinnigaa Jew-ᅇuruat agaayyuvikpaᅇatni aasriiñ nipliutiplugu, “Ataᅇii. Pakma iluaqsirutin.

Killuqsatqinjñiaqnak. Takku killuqsaguvich pigiiṭluktuaq tikitpiaqtuq ilipnun.”

¹⁵ Taavruma iñuum aullaqami Jew-ḡuruat uqautiaqsiñigai Jesus-ḡuniṭlugu iḡuaqsipkaqtini.

¹⁶ Taavrumiṇa piqusriḡhutiṇ Jew-ḡuruat piyugaqsiñigaaṭ Jesus, ilaa iḡuaqsiñiṭlugu miṇḡuiqsiagvium uvluani.

¹⁷ Jesus kiuniḡai, “Aapaga savaktuq ataramik iñiḡlugu, suli uvaṇaptuuq savaktuksraupmiṇa.”

¹⁸ Taavruma niṭliutim Jew-ḡuruat sivunniqsillapiagñigai tuḡḡutḡhukḡlugu, taavrumuunaḡhiṇaunḡitḡhuaq miṇḡuiqsiagvium atuḡtaqsraigun aglaan niṭliḡhagunlu Agaayyutmik aapaqagñiṭluni suli atriḡiutiṭluni iṇmiñik Agaayyutmun.

Iḡñiḡuruam Aṇalḡhiḡha

¹⁹ Jesus kiugai, “Uḡautigipsi ilumutuuruamik itna, Iḡñiḡ iñiḡtaḡatḡaitḡhuq iṇmiḡiḡhiṇaḡ. Ilaa savaaḡaḡaḡtuq taavrumiṇa ḡiñikkaḡmiñik Aapani savaaḡaḡman. Supayaamik Aapauruaḡ iñiḡtaḡaḡman, Iḡñiḡantuuq savaaḡiraḡigaa.

²⁰ Aapam Iḡñi urriḡsuutiraḡigaa iluḡaanik savaaḡitḡlakkaḡmiñik, atakkii piḡḡaḡiṭlugu. Ilaan ilisautigisiṭlugu kamanatḡuktuanikunniñ tamatḡunakḡa iñiḡtaḡikkaḡiñiñ, ilipsi ḡuviḡusrullapiatḡasriḡusri.

²¹ Atriṭlugu Aapaa aṇiḡḡhairaḡiḡha tuḡḡuruaniḡ iṇuḡḡḡiḡmun, taatnatullapiḡ Iḡñiḡa ḡaitḡiḡḡaruḡ iñuḡiḡmik tamatḡunḡa piḡukkaḡmiñun.

²² Aapaṇa iṇmiñik atanniḡsunḡiḡhuni, aglaan Iḡñi ḡaitḡhianḡiḡaa atanniḡiḡmik.

23 Taatnaqhuni iluqani kamakkun itkisiruq Igñinanun atrilugu iñuich kamaqsriłhat Aapañanik. Kiñapayaaq kamakkutaitchumi Igñinanun kamakkutaitmiuq Aapañanun tuyugiraanun.

24 Ilumutuullapiaqtuamik uqautigipsi, Kiñapayaaq tusraaruq uqautimnik suli ukpiqsriruq tuyugirimnik piññaktaqtuq isruitchuamik iñuuligmik. Taamna atanniqsiuyumiñaitchuq, aglaan pituğaaniktuq tuqunaliğmiñ iñuuligmun.

25 “Uqautigipsi ilumutuullapiaqtuamik, Piviksraq tikiññiaqtuq, ami tikiuamaaniktuq tuqunaruat tusraalıksrañat nipaanic Igñinan Agaayyutim, aasrii tamatkua tusraaruat iñuuniaqtut.

26 Atriplugu Aapauruq Ilaa kañiuruq iñuuligmi, taatnatun Aapauruam inillakkaa Igñigikkani kañiutlasriplugu iñuuligmi.

27 Suli qaitchaa Igñi nalaulugu añalatchiıksramik atanniqsuiğimik, atakkii Ilaa Iñuum Igñigiplugu.

28 Taamna quviğusruutigiginagu, piviksraq tikiññiaqtuq tuquruat iluqatin iluviğni tusraagisiłhat nipaanic.

29 Aasrii ilinich añitqiglutin iluviğniñ, tamatkua savaagıksuat añilutin iñuuligmun suli tamatkua savaagiitchuat añilutin sivuğanaqtuamun atanniq-siuviksraqmiknun.

Iłisimarit Jesus-kun

30 “Sumik savaaqagumiñaitchuña uvapkuiñaq. Uqausriusriağa tuvraqługu Agaayyutmiñ atanniraqtuña. Taatnaqhutin atanniutitka nalaunñarut, takku pisułhapkun itingitługu, aglaan tuyugirima pisułhagun.

31 Uvapkuiñaq uqaqsagñiağuma, iñuich ukpiğiyumiñaitchaat ilumutuunilugu.

32 Aglaan ittuq uqautigiriga, uqaqtuaq ilumutun uvapkun.

33 Ilipsi tuyuqaqapsi iñuñnik kanjicsiuqtuksranik John-mun Paptaaqtitchirimun, ilaan uqautigaasri taavrumuuna ilumutuuruamik.

34 Iñuñmik ilisimariqağnanğitchaluağuna, aglaan taamna nipliutigigiga ilipsi anniqsuquplusri.

35 John atriqaqtuaq nannimik ikimaruamik qaummağiksiplugu, ilipsipsuq sivikitchuami taimani quviagigiksi qaumagikkaña.

36 Aglaansuli uvapkun piqaqtuna ilisimarimik kamanatluktuamik John-ñum ilisimarauñhaniñunniñ, makua savaat iñiqtağikkağma, Aapaa qaisañiñ savaağitquplugich itqanağlugich tamatkua nalupqinaiqsruğaat Aapamun tuyuğiğiga.

37 Aapauruaqtuuq tuyuqaqtuaq uvañnik uqaqtuq tamarrumuuna, ilipsi tusraanğaqsimaitchaluağiksi nipaa unniñ kigiñaña qiniğlugu.

38 Ilipsi uqauttutai pigingitlugich unniñ ukpigiñgitlugu taamna tuyuğikkaña.

39 Ilisaagigisi uqağhich aglausimaruat iñuukigmik isruitchuamik paqitchiñasugiplusri. Tamarra tamatkua uqautiqaqtuat uvapkun,

40 aglaan piyummataitchusri uvañnun utlautisrugusri aasrii piññagusri iñuukigmik uvapkun.

41 “Nanğaqsiuħksraq iñuñniñ qiniğniağagingitchiga.

42 Aglaan ilisimagiksi, suutnağingitchiksi piqpak-sriğiq suvaluk Agaayyutim piqpaktaña.

⁴³ Aggiqsunja Aapaa aṅalatchisaagun aasii akuqtuṅitchipsitña. Naagasuli iñuk kiña aggiqpan iṅmi sanṅimigun, ilipsi akuqtuṅniaḡiksi.

⁴⁴ Ilipsi nangautisruuruani avatmun aasriiñ suliqutigingitchiksi nangausriaksraqsi Agaayyutmiñ kisianiñ. Qanugusrimi ukpiqsriñiaqpisi?

⁴⁵ Isrummatiginagu uvaṅnun patchisiquutigisiñiḡusri Aapaanun. Moses-ṅum patchitri sagviummigaa, taimñaami Moses ilipsi tunṅavigikkaqsi.

⁴⁶ Ilumun ukpiḡiniḡupsiun Moses, tunṅaviginayaqmigipsitña ukpiḡiluṅa takku ilaan aglaktigun uqautigigaṅa.

⁴⁷ Aglaan aglaaḡikkaṅi ukpiḡingitñapsigik, qanugusri ukpiqsrigisivisi uvaṅa uqaḡimnik?”

6

Jesus-ṅum Niḡipchaiḡha 5,000 Aṅutinik

¹ Taavruma aquagun Jesus ikaṅaruq taagatchiaṅanun narvaṅan Galilee-m. Taamna narvaq taggisiqaqmiuq Tiberias-mik.

² Iñugiallapiaqtuat malilgiññiḡaat, atakkii ilinisa qiñiḡlughich quviqnaqtuat savaṅi iḡuaqsiragaḡiḡkun atniḡñaqtuanik.

³ Jesus qimiḡaamun mayuḡhuni, aquvinniqsuq maliḡuaqtiniḡu.

⁴ Jew-ṅuruat niḡiqpagvikaṅat taggisiqaqtuaq Apqusraaqtitauliḡmik tarani qalliñiqsuq.

⁵ Jesus qiñiḡlughich iñugiallapiaqtuat iñuich utlauruat iṅmiñun nipliutiniḡaa Philip, “Nakiñ tauqsigayaqpisa niḡisuiḡutiksraṅatnik ukua iñuich?”

⁶ Taavruminaguuq nipliutiniġaa Philip uuktu-aqġuġu, Jesus-ŋum ilisimaanikkaluaqġuġu suġiksrani.

⁷ Philip-ŋum kiuniġaa, “Malġuk kavluutik aki-aknik naamayumiñaitchut qaġqiaqsisigisaġuġtigik iñullaa mikiruuramikunniñ niġiyumiñaqsiluġu.”

⁸ Malġuaqtit ilaŋata, Andrew, Simon Peter-m aniqataa, nipliġsuġ,

⁹ “Uvvauvani nukatpiaġruk piġaġniġsuġ talli-manik qaġquuranik barley-nik sulġ qaluuraanġnik. Aglaan suġisivat taapġua itna iñuġiaktigiruami iñuŋmi?”

¹⁰ Jesus nipliutigai, “Iñuich aquvititchigik.” Ivi-gaanuġpluniġuuġ tamanna. Iñuk iluqani aquvinniġsuġ. Anuġitġhiñat 5,000-siyuŋnaġ.

¹¹ Jesus-ŋum qaġqiaġ tigu'amiuŋ, Agaayyun quyanġaa agaayupluni, autaaġutaupluniasrii iñuŋnun aquppiruanun. Taatnatunsuli iñiqtaġaġniġsuġ qalukkun. Aasrii iluqatiŋ niġiñiqsut pisuiġataġhutiŋ.

¹² Niġisuillakmata, Jesus nipliutigai malġuaqtini, “Iġakupayaat katitchigik aasrii iksisruŋaqasri.”

¹³ Katitchi'amin, immiġñiġaich qulit malġuŋnik aguupmaich ilakuatnik tallimaniñ barley-niñ qaġquuraniñ iñuich niġġivigikkaŋatñiñ.

¹⁴ Iñuich qiñiqamitruŋ quviqnaġtuaġ savaaq Jesus-ŋum iñiqtaŋa nipliġniġsut, “Iġumutun una ilaanuniġsuġ. Tarra sivuniksriġirauniġsuġ agġiqsuksrautauruaġ nunam iñuiñun.”

¹⁵ Jesus-ŋum kaŋiqsiñiġaa iñuŋnun umialiguqtin-niaġiksrani nunuriluni. Taatnaġhuni unitġuġich aullaumiugallaŋniġsuġ qimiġaanun kisimi.

Jesus-ŋum Pisruġha Imġum Qaanagun

16 Unnuksraaqman maliguaqtai narvamun utlautiniqsut.

17 Umiamun iki'aminj utiaqsiñiqsut Capernaumun ikaaqlugu narvaq. Unnuaguqman Jesus-ñum utlangiññigaisuli.

18 Anugiiguutiqpauragnigai qailguutiqlugich.

19 Maliguaqtit iputlutinj piñasrunik naagaqaa sisamanik mile-lanik iglianigmiullu, qinñiaqsiñigaaq Jesus pisruktuaq imigmi qalliruaq umiamun. Aasrii ilinjich iqsitichallapiagniqsut.

20 Jesus-ñum nipliutinigai, “Iqsiñasri! Uvañauruñ.”

21 Taapkua ikiyumaliqsipiagnigaaq, aasrii ikipman taimmaiñaq umiam tikiññaniktignigaa sivunigikkani.

Jesus-ñum Qaqqianulha Iñuutigmi

22 Uvlutqikman iñuich iñugiaktuat aullangitchuat tamaaniananiñ narvam, ilitchuğinigaat atausrisualuk umiaq taraniitilaanjanik. Jesus aullaqataungilha maliguaqtimigun suli itqaginigaat kisiminj maliguaqtaiñ aullañhat.

23 Atlat umiat Tiberias-miñ tulaagaqsiñiqsut qaniñanun nigiqpagviata Atanguruq agaayutri-anikman.

24 Iñugiaktuat kaniqsima'amitruñ Jesus taraniingilha unniñ maliguaqtai, umianun ikiplutinj Capernaum-mun aullağniqsut pakaklugu.

25 Narvam igluani iñuich Jesus paqitnamitruñ, nipliutinigaaq, “Ilisautrii! Qañaağlaan maññaqapich?”

26 Jesus-ñum kiugai, “Ilumutuullapiaqtuamik nipliutigipsi, paqitkipsitña takku nigilapsigun

qaqqiamik pisuiġataqhusri piqutigitlusruñaqnağich qinikkasri quviqnaqtuat savaatka sanġigikkapkun.

27 Sakuugutiqaqasri niqimik piunġiqsaqtuamik aglaan sakuugutiqağitchi niqimun ittuaksramun isruit chuamun iñuuhġmun. Taamna niqi Iñuum Iğñinjan qaitkisigaa ilipsitñun, takku Agaayyutim Aapam nalunaiqsagigaa iħuağikkauħhagun Ilaa.”

28 Tamatkua apiqsruġaat, “Suruksrauvisa savaaqagnaġupta Agaayyutim savaanġinik?”

29 Jesus kiugai, “Uvva savaaq savaağitqukkaña Agaayyutim ilipsitñun, ukpiqsritqugaasri ilaanik tuyuğikkağmiñik.”

30 Tamatkua kiugaat, “Sumik qinikkigayaqpisigut quviqnaqtuamik sanġipkun, uvagut qinġlugu ukpiqsritlasriħuta ilipnik. Sumik iñiqtaqağayaqpich?”

31 Sivulliavut niġimarut taiyuutilinmik Manna-mik qaqqumik pakmakñaqtamik suviksrailaami atriplugu uqautigimaruaq inilġaan uqałġmi, itna, ‘Ilaan qaitchigai qaqqumik niqiksrañatnik pakmakña.’”

32 Jesus niqliqsuq, “Iħumun nipliutigipsi, taimña Moses niqiaqtitchiruq ilipsitñik pakmakña timiħhiñamun ittuamik, taiyuutilinmik Manna-mik. Uvvaaglaan Aapaa qaitchigaasri iñuunaqtuamik iħumutuuruamik niqiksramik pakmakña qilañmiñ.

33 Uvvatakku niqiksraq Agaayyutim qaisaña ilaanuruq atqaqtuaq pakmakña iñuuhġmik qaitchipluni nunam iñuiñun.”

34 Tamatkua nipliutinġaat, “Ataramik qaitchisigut taavrumiña niqiksramik.”

35 Jesus-ħum nipliutigai, “Uvaña atrigigaaña qaqqiam niqiksrauruam timikun, uvaña

kanjigaaŋa iñuutlasriħiksram iñuutchikun. Iñuk utlautiruaq uvaŋnun niġisulitqikkumiñaitchuq, suli ukpiqsriruaq uvapkun imiġulitqikkumiñaitchuq.

³⁶ Aglaan uvaŋa uqautianikkipsi arguaqtuħapsigun, takku ilipsi qiñiġaluaqħuŋa savaaġikkapkun ukpiqsririsunġitchusri.

³⁷ Kiñapayaaq Aapaa qaisaŋa uvaŋnun utlautiġisiruq. Aasrii kiñapayaaq uvaŋnun utlautiruaq saqitchumiñaitchiga.

³⁸ Takku atqaqtuŋa pakmakŋa tuyuġirima pitqutigikkaŋa iñiqtatġityaqħugu, pisuħapkuunġitchuaq.

³⁹ Uvvauna pisuħiġigaa tuyuġirim uvamnik tammaitqunġiħiksraġa nalliatnikunniñ qaisaġianikkaŋiñiñ uvaŋnun aglaan iluqaisa aŋitqiksillugich iñuuhġmun uvlumi aqulligmi.

⁴⁰ Uvvauna Aapaa pisuħiġigaa iluqatiŋ qiñiqtuat iġñiġuruamik suli ukpiqsriruat ilaanik piqaliksraŋat isruitchuamik iñuuhġmik aasrii uvaŋa makititkisipluġich iñuuhġmun aqulligmi uvlumi.”

⁴¹ Jew-ŋuruat uqapiluutġiaqsiñiġaat ilaan nipliħhagun, itna, “Uvaŋa niqiksrauruŋa atqaqtuaq pakmakŋa.”

⁴² Ilinjich nipliġniqsut, “Jesus-ŋunġitpauna, Joseph-ŋum iġñiŋa? Uvagut ilisimagivut aapaŋalu aakaŋalu. Qanuqhunimi nipliava atqaġnipluni pakmakŋa?”

⁴³ Jesus kiugai, “Uqapiluguiqitchi!

⁴⁴ Kiñaunniiñ uvaŋnun utlautilguitchuq kisianik Aapauruam tuyuġirima uvaŋnun utlautipkaqmani. Aasrii uvaŋa aŋitqiksitkisigiga iñuuhġmun uvlumi aqulligmi.

45 Sivuniksriqirit aglausimaruat, ‘Agaayyutim iñupayaat ilisautigisigai.’ Kisupayaaq naalañniruaq Aapamik suli ilitchiyumaruaraq Ilaaniñ utlautiraqtuq uvañnun.

46 Kia-unniñ qiiñiqsimaitchaa Aapa, aglaan kisimi Agaayyutmiqnisauruam qiiñiqsimagaa Aapa.

47 Ilumutuuruamik nipliutigipsi, kiñapayaaq ukpiqsriruaq isruitchuamik iñuuliqaqtuq.

48 Uvaña qaqqianuruña iñuunaqtuaq.

49 Ilipsi sivulliasri nigimanñağmin pakmakñaktamik qaqqumik suviksrailaami tuqurut timimikkun.

50 Aglaan qaqqiaq atqaqtuaq pakmakña itniit-tuq, kiapayaaq nigikpagu tuquyumiñaitchuq.

51 Uvaña iñuunaqtuaq qaqqiaq atqaqtuaq pakmakña. Kiñapayaaq iñuk nigigumi taavrumakña qaqqiamiñ iñuugisiruq taimuña, aasrii timiga qaqqianuruq qaisaksraqikkaga nunam iñui iñuutlasritquplugich.”

52 Taatnaqman Jew-ñuruat uqaatchagutiniqsut inmiknun aasrii apiqsruqlugu, “Qanuğuni uuma iñuum timimiñik niqiksriññiaqpatigut?”

53 Jesus-ñum kiugai, “Ilumutuuruamik nipliutigipsi, ilipsi niginğitchupsiun timaa Iğñinjan piqagumiñaitchusri iñuuhigmik ilipsitñi.

54 Kiñapayaaq niqiniktuaq timimnik suli iminiktuaq augikkamnik isruitchuamik iñuuhinñaktaqtuq, aasrii anjitiqiksitkisigiga iñuuhigmun aqulligmi uvlumi.

55 Uvvatakku timiga ilumun niqiksrauruq, suli auga ilumun imiksrauruq.

56 Kisupayaaq niqıqıaqtuag timimnik suli imıqıaqtuag augıkkamnik iñuuruq uvapkun suli iñuugisipluni piqasriutiluni uvañni.

57 Iñuuruam Aapam tuyuǵipluña, suli uvañaptuuq iñuuruña ilaagun, taatnatuntuuq kiña niqıqıaqtuag uvamnik iñuugisipmiuq uvapkun.

58 Iñuum taamna qaqqıaq niqıgıgumiun iñuugisıruq qañavak taimuña. Taamnauruña qaqqıaq atqaqtuag pakmakña atrıgıngısaña qaqqıam sıvulliapsi niǵıtchanat, naagaunniñ tuquplutıñ.”

59 Taatnaǵnıǵai Jesus-ñum ilısautrıñıǵmiñi ka-traǵıvıñmi Capernaum-mi.

Uqalñich Isuitchuakun Iñulıkun

60 Iñugiaktuat malıǵuaqtaiñ tusraaplugu nipliǵnıqsut, “Taamna ilısauttun akuqtulıksraña sakiqnaqtuq. Kia naalaǵnıǵısıvaun?”

61 Uqautıǵaluaqtıtınanıguuq, Jesus-ñum kañıqsımamıtıchanı malıǵuaqtıni uqapıluktuat tamarrumuuna uqaǵıkkagmıgun. Taatnaqıugıch nipliutıniǵai, “Taavruma nipim piyum-mataıqsıtkaqsıvasrı?”

62 Isrummatıǵısrıun qıñılıksraña Iǵñınan Iñuum utıaq sıkpan sıvuani irvigımakkaǵmiñun. Taatnaaq sıkpan nıkalıǵukkayaǵnıqpısı?”

63 Ipqıtıhuaq Irrusrıq iñuukıaqıtıchırıuñuruq. Timi iñuukıaqıtıchıñıgıtıhuq. Uqalñich ilıpsıtñun uqautıǵıanıkkatka Irrusrıurut, suli iñuupkaǵısıpiǵaasrı.

64 Naagauvva ilapsı ukpıǵıngıtıchaıch,” Jesus-ñum taatnaǵnıǵai. Ilısımaplugu aullaǵnıısaǵatañhaniñ

kisuulhat ukpiqsriñgitchuaq suli kisuugisiłha tuniriksraġmi.

65 Aasrii nipliġñiqsuq. “Taavrumiņa piqus-riqługu uqautigipsi, kia-unniñ utlautiyumiñaiłha uvaᅇnun kisanik Aapam utlautipkaqpani taatnat-lasriługu.”

66 Taavruma aquagun iñugiaktuat maliguaqtai kiñumuaktut malitqikkummataiqlugu ilaa.

67 Taatnaqhuni Jesus nipliutiniġai qulit malġuk maliguaqtini, “Ilipsipsuq kiñumuakkumangitchaluaqmivisi?”

68 Simon Peter-m kiuniġaa, “Ii, Ataniiq, kimunmi aullaġisivisa? Ilvich pigigitin uqałhich isruitchuamik iñuunaqtuat.

69 Pakma ukpigigikput ilitchuġiplugu ipqitchuanutilaan Agaayyutmiqnisauplutin.”

70 Jesus kiugai, “Ilipsi qulit malġuuplusri piksraq-taagingitpisimi? Aglaan ilari Tuunġaqmiqnisauruq.”

71 Ilaanguuq uqautiginigaa Judas, iġñiņa Simon Iscariot-ᅇum. Uvvatakku Judas qulit malġuuqataugaluaqhuni, tunisiyumaniqsuq Jesus-mik.

7

Jesus-lu Aniqataiłu

¹ Tamarruma kiñuagun Jesus igliġniqsuq Galileemi, igliġummataiłaqhuni Judea-mi, atakkii Jew-ᅇuruat tuqqutchukługu.

² Jew-ᅇuruat niġiqpagvikaanata Palapkaat tikiyas-riruq.

3 Uvvaasriiñ Jesus-ŋum nukatchianñ anjutit nipliutiniġaat, “Unillugu mannaaq, aullaġiñ Judea-mun, ilvilli maliguaqtivich taamani qiniġumigaat savaaq iñiqtaġikkan.

4 Kiñaunniiñ iriqsimatlaitchuq savaaġmigun ilisimatqullapiaqami. Ilvich iñiqtaqaqtuami tamatkuniña, iluqaitñun iñunñun ilitchuġipkaġiñ.”

5 Taatnaġniġaat nukatchianjunniiñ ukpiqs-rinġitlutin ilaanik.

6 Jesus nipliutigai, “Piviksraġa nalaullugu tikiumanġichuqsuli. Ilipsi aullaħhiñaanurusri sumipayaaq.

7 Nunam iñuiñ uumigikkaġinġitchaasri uvap-tun, atakkii uvaña uqausrimaplugich iñuuniaħhat pigiiħhagun.

8 Ilipsi niġiqpagvikaanukkitchi. Aullaġitchuña pakma atakkii aullaġviksraġa tikiuumanġichuqsuli.”

9 Taatna uqautilġaaqħugich Galilee-mi ittuallañniqsuqsuli.

Jesus Niġiqpagvikaanani Palapkaatit

10 Aquagun nukatchiani niġiqpagvikaanuanikmata, Jesus-tuuq aullaġniqsuq sagviaqtusrunaqani iñunñun, aglaan nalunautchipluni.

11 Jew-ŋuruat qiniġniġaluġniġaat niġiqpagvikaanani itnaqhutin, “Naamiimma taimña?”

12 Iñuich atqunaq uqaksraqtuniqsut ilaagun, ilaħich uqaqhutin iñullautauniplugu aasriilu ilaħich uqaqhutin pigiiñniplugu kinnitñiniplugu iñunñnik.

13 Aglaan kia-unniñ uqaksraqtutigingiñniġaa sagviġlugu, atakkii iqsiplutin Jew-ŋuruat sivulliuq-tinik.

Jesus Ilisautriḥa Niḡiqpagvikaanani

14 Niḡiqpagvikaanata avvanja atuumaanikman, Jesus utlautiniqsuq Jew-ḡuruat agaayyuvikpaḡatnun aasriiñ ilisautriaqsipluni.

15 Jew-ḡuruat atqunaq quviḡutchaniqsut nipliqhutiḡ, “Qanuqhuni una iñuk ilisimaniqpa apai, ilisaqsimaitchaluahuni?”

16 Jesus kiugai, “Ilisauttutiga uvamniqnisaungitchuq aglaan Agaayyutmiñ tuyuḡirimniñ.

17 Kisupayaam piyummatiqagumi maliguglugu Agaayyutim pisulḥa ilisimatlagisigaa ilisauttutma Agaayyutiqniqsaukmagaan naagaqaa uvamniqnisaaukmagaan.

18 Iñuk nipiqaqtuaq inḡimigulḥiñaq piññanḡiaḡaqtuq kamagitchiuliksraḡmiñik. Aglaan taamna kamaḡatitchiruaq tuyuḡiriminiñ ilumutuuruq, ilaani piitchuq tanḡiḡlaaq.

19 Moses-ḡumliumaa qaitchitchanḡasri maligutaksranik? Aglaan nallipsiunniñ maligutaksrapayaaq tupiḡingitchaa. Suvaata tuqquatchumavisitña?”

20 Iñugiaktuat kiugaat, “Ilvich tuunḡaqtuqatutin! Kia tuqquatchukpatin?”

21 Jesus kiugai, “Atautchimik quviḡnaqtuamik savaaqaqama, iluqasri quviḡusruutigigiksi.

22 Moses-ḡum tiliñigaasri iḡñaurasri nalunaitḡutchiqplugich. Nalunaitḡutchiqsauviksraḡat nukatpiaḡruich uvluq nalaurretipman minguiqsiḡviḡmun nalunaitḡutchiqsuurusri minguiqsiḡviḡmi. Uvvasuli, taamna tillisiñ aullaḡniñḡitchaluaqmiuq Moses-miñ aglaan

sivulliapsitñiñ ilaan sivuani.

23 Nukatpiağruk nalunaitñutchikkautlaniqpan Jew-ñuruat minguiqsiagviatni, Moses-ñum maliğutaksraña navigunğıllugu, suvaatami uumisuuvisitña iñunmik ihuaqsiptaiñipluña Jew-ñuruat minguiqsiagviatni?

24 Atanniqsuiñasri sagvirautigulhiñaq qinñalhiñakun aglaan atanniqsuisitchi nalaunñaruakun.”

Jesus Christ-ñuva?

25 Jerusalem-miut ilañich nipliğñiqsut, “Imñaungitchaluaqpa iñuk ipchua tuqqutchukkanat?

26 Aasrii maaniittuq! Ilaa uqaurirug sagviqhuni. Naagauvva nalliatunniñ akitñangitchaat. Ipchua sivulliuqtit kaniqsiñgitchaluaqpatruñ Christ-ñunilugu?

27 Aglaan Christ aggiqpan, kia-unniñ ilisimayumiñaitchaa nakitñaqtaulha. Naagauvva ilisimagikput uuma iñuum kisunmik anayuaqqaalha.”

28 Jesus ilisautriñigmiñi Jew-ñuruat agaayyuvikpanatni nipliğñiqsuq nipitusripluni, “Ilipsi ilitchigipiagaluapisitña? Kaniqsivisiun nakitñaqtautilaaga? Uvaña aggingitchuña uvapkuñaq, aglaan tuyugiriga ilumuturuuq. Ilipsi nalugiksi.

29 Aglaan ilisimagiga atakkii Ilaaniñ aggiqluña, aasriñ Ilaan tuyugipluña.”

30 Tamatkuaguug iñuich tiguyumagaluagñigaa, aglaan kia-unniñ tigunğıñigaa takku Ilaan tigukkauviksraña tikitmangitluni.

31 Iñugiakpauraqtuat ukpiqsriñiqsut Ilaanik, aasrii nipliqhutin, “Taimña Christ aggiğumi, quviq-natluktuanik savaanik iñiqtaqağisiva uuma iñuum iñiqtañiñi?”

Tigurit Tiliraurut Tigutquplugu Jesus

32 Pharisee-ñuruat tusraa'amisigik, iñugiaktuat isivruağutiqaqtuat ilaanik, ilinich piqasriqhutin qauklinich agaayuliqsinik tuyuqağniqsut qaunaksrinik tigutaaquplugu Jesus.

33 Jesus nipliğniqsuq, “Uvaña nayuqtaullap-sağaluagupsi aullağisiruña Ilaanun tuyuğirimmun.

34 Ilipsi pakiaqsigisigipsitña, aglaan paqitchumiñaitchipsitña, aasriiñ irviksramnun tikitchumiñaitchusri.”

35 Taatnaqman Jew-ñuruat uqaqaqsilgiñniqsut inmiknun, “Napmunñaqpa una iñuk uvaptiknun paqitchumiñaiñniiva? Ilaa aullağniqpa Jew-ñunğitchuat nunaaqqiatnun, Jew-ñuruat iñuuniağviatnun ilisautityağlugich Jew-ñunğitchuat?

36 Uvvatakku nipliqsuq, ‘Ilipsi pakikkisigaluagipsitña, aglaan paqitchumiñaitchipsitña.’ Nipliqsuqsuli, ‘Irviksramnun tikitchumiñaitchusri.’ Qanuqpami taatnaqami?”

Kuunji Iñuunaqtuam Imğum

37 Niğiqpagvikaam uvlua aqulliq nuimatluk-taununiqsuq. Taavrumani uvlumi Jesus qichaqhuni nipliğniqsuq nipitusripluni, “Kisupayaaq imiğukkumi utlautiluni uvañnun imiğli.

38 Atriługu aglausimaruat uqałhich, itna, ‘Kiñapayaaq ukpiqsriqpan uvapkun imğa suvliktuağugñiaqtuq silatmun uummataaniñ.’ ”

39 Taatnailiḷḷugu Jesus-ḡum uqautiginigaa Iḷqitchuaq Irrusriq akuqtuḡniakkaḡat ukpiqsriuat ilaanik. Tarani taatnaḷhani Iḷqitchuaq Irrusriq aatchuutaumaitḷunisuli, takku Jesus utiqsimaitḷunisuli pakmuḡa qilaḡmun.

Ating'irrun Iḡuḡni

40 Iḡuḡiaktuam iḡuum tusraa'amitruḡ Jesus-ḡum uqalḷhi niḷliḡḡiqsut, “Una tarra iḡuk iḷumun taimḡa sivuniksriqiraupiaqtuḡ!”

41 Iḷaḡiḷli niḷlianiqsut, “Christ-ḡuruq (itnautauruamik Anniqsuqtimik).” Aglaali atlat itnaḡniqsut, “Christ agḡiḡumiḡaitchuq Galilee-miḡ.

42 Agaayyutim uqalḷhich aglausimaruat itnaqtut Christ kiḡuviaḡiḡisiḡiḷḷugu David-mun, suli anigisiḡiḷḷugu Bethlehem-mi nunaaqḡiani David-ḡum.”

43 Taatnaqhutiḡ iḡḷuḡiiksinniqsut iḡuḡiaktuat piqsriqhutiḡ ilaanik.

44 Iḷaḡisa tiguyumagaluaḡniḡaat aglaan kia-unniiḡ tigunḡiḡḡiḡaa.

Ukpiqsriḡiḷḷhat Jew-ḡuruat Qauktiich

45 Qaunaksrit utiḡniqsut qaukḷiḡich agaayuliqs-inun suli Pharisee-ḡuruanun. Taapkua apiqsruḡniḡaich, “Suvaata uvuḡautiḡitḷisiuḡ?”

46 Qaunaksrit kiuniḡaich, “Uvagut tusraavaaluk-tugut iḡuḡmik taatna uqalḡutigiruamik.”

47 Pharisee-ḡuruat niḷliḷḡiḡḡiḡiḡsut, “Iḷipsi kin-nipchanḡitchaluaḡḷisi?”

48 Iḷitchuḡimaitḷisiuḡ nalliata sivulliuqtipsa suli Pharisee-ḡuruat ukpiqsriḡiḷḷhat Ilaanik?

49 Aglaan iḡugaaḡruich kisimiḡ ukpiḡiḡaat. Tamatkua iḡuich kanḡisimmataitchut

maligutaksranik Moses-kun. Taatnaqhutin suksraungiqsauyumaqtut.”

⁵⁰ Nicodemus-guuq ilauniqsuq taapkunani qaukligñi suli Pharisee-ñuruani. Taamna qiñigiaqtuaq Jesus-mik sivuani, aasrii nipligñiqsuq,

⁵¹ “Maligutaksragikkaptigun atanniipkatlaitchaatigut iñunmik tusraagaluagnagu naagaqaa ilitchugigaluagnagu sumik pisilaña.”

⁵² Taapkua ilaiñ kiunigaat, “Uvva, Galileegmiunupmivich? Ilitchugimaiññiqpiun uqallich aglausimaruat? Iisaglugich aasriiñ kaniqsigisigiñ sivuniksriqirit aggiñgaqsimaiñhat Galilee-miñ.”

Ağnam Anjukkautha Sayunahikun

⁵³ [Tarani iluqatin añilaagniqsut,

8

¹ aglaali Jesus utlautiniqsuq iñgiuramun atilimun Olives-mik.

² Uvlaakuagun uvlaatchaurami Jesus utlautilgiññiqsuq Jew-ñuruat agaayyuvikpanatnun. Iñuich iñugiakpauraqtuat kattivigilgiññigaat. Aasrii aquvitluni ilisautiaqsilgiññigai.

³ Aglaliqirit suli Pharisee-ñuruat tikiutriñiqsut ağnamik anjukauruamik sayunahikun aasrii iluqaisa sivugaatnun qichaqtitlugu.

⁴ Jesus-mun nipligñiqsut, “Iisautrii! Una ağnaq anjukauruq sayunahikun.

⁵ Uvagut maligutaksriusriaptikni Moses-ñum tillisiqakkanatigut taatnasriq ağnaq iyagañnik miñuqtuglugu tuqqutaksrauplugu. Qanuqli una ağnaq nipliutiginayaqpiun?”

6 Taatnaġniġaat Jesus pitchaqġugu ilinich piqagukkalaqahutin agvisiksramik. Aglaan Jesus sikitluni nunamun aglaan niquq argan miñik.

7 Taapkua apiqsruqtaqtuiña aqsimata, Jesus qichaqhuni nipliutiniġai, “Nallipsi killuqsaqsimaitchuam sivulliuluni iyagan mik mi luqsaqqaagliun.”

8 Taatnaqqaqahuni sikitluni nunamun aglaaqsilgiñ niquq.

9 Taamna tusraa' amitrin, taapkua iluqatin aullaġniqsut atausriuttaaqhutin aullaġniplutin utuqqautluñi ġmikniñ, Jesus kisinjuqġugu aġnaġlu qichaqtuq tarani.

10 Qichatqikhuni nipliutiniġaa aġnaq, “Naamiimma taipchua? Nalliataunniñ tuqqutaksraġuġnivatin?”

11 Aġnam kiuniġaa, “Ii, Anjuun! Nalliatnik israaqtaitchuñ.” Jesus nipliutigaa, “Uvan aptuuq tuqqutaksraġuġumiñ aitchikpiñ. Aulla hiña aġuqtutin aglaan killuqsatqisrunaqnak!”]

Jesus Qaumman Nunam Iñuiñun

12 Jesus-ñum iñuich nipliutitqinñiġai, “Qaumaksrauruna nunam iñuiñun. Kisupayaam malikkumiña, qaumamik iñuunaqtuamik piññakkisuruq. Taatnaġuni iñuuniatqikkumiñ aitchuq taaqtuakun.”

13 Pharisee-ñuruat kiuniġaat, “Ilvich ilisimarriqsimarutin ilipnihiñaq, taatnaqġugu ilumutuugilguitchikput. Sumun atuġumiñ aitchuq taamna.”

14 Jesus kiugai, “Taatniingitchuq. Uqautigigalu-anjaġma uvannik, nipliutipayaaga ilumutuuruq,

takku ilisimagiga nakitñaqtautilaaga suli napmun aullagniaqtilaaga. Ilipsi ilisimanğitchiksi nakiñ ag-giqsilaaga unniñ napmunniaqtilaaga.

¹⁵ Ilipsi atanniqsuiragtusri iñuñhiñaulikun, atan-nigviagautaitchuña kimun-unniñ.

¹⁶ Aglaan atanniiruksrauniğuma atanniutik-sraga ilumutuuniaqtuq, takku tamarrumuuna kisima ingitchuña, aglaan Aapauruam tuyuğirima piqasriqsugaña.

¹⁷ Aglausimaruq maligutaksriusriapsitñi malguulitik ilisimarik atikpaknik uqautaak ilumutuuginiplugu.

¹⁸ Uvaña uvamnik ilisimarriqsimaaqtuña suli Aa-pam tuyuğirima ilisimarriqsimaaqmigaña.”

¹⁹ Tamatkua apiqsruğniğaat, “Naami aapagikkan?” Jesus kiugai, “Nalugiptiguk Aapagalu. Ilisimanigupsitña, Aapagaptuq ilisimanayağiksi.”

²⁰ Jesus-ñum taatnağniğai tarani Jew-ñuruat agaayyuvikpañatni iliraqağvigiplugu pivigikkañatni. Aglaan nalliataunniñ tigungiñniğaa, takku tuqqutauviksraña tikiurangitluni.

Jesus-ñum Ilumutuuruñuñu

²¹ Jesus nipliutitqinñiğai, “Uvaña aullaqsagumaruña. Pakiaqsigisigaluagağipsitña, aglaan tuqugisirusri killuunñapsi natqiguttus-riaqangitchupsi. Atlanungillusri, aullalguyumiñaitchusri aullağviginiakkamnun.”

²² Jew-ñuruat nipliğniqsut, “Qanuqpa una, naaga inmiñik tuqunniqpa? Takku niqliqsuq, ‘Aullağumiñaitchusri aullağviginiakkamnun.’”

23 Jesus kiugai, “Ilipsi maakŋaqtaurusri, aglaan pakmakŋaqtauruŋa. Ilipsi aggiqsauŋurusri marrumakŋa nunamiñ, aglaan nunamiqnisaunġitchuŋa.

24 Taatnaqhusri uqautigipsi killuliqiraunŋapsi tuqugisiñiplusri. Tuqugisipiaqtusri killuliqiraunŋapsi ukpiġingisuagupsiuŋ ilaanuutilaaga.”

25 Taapkua apiqsruġniġaat, “Kisuuovichuvva?” Jesus kiugai, “Aullaġniisaqqaapiaħhaniñ uqautigaluagipsi kisuuutilaamnġik.

26 Iñugiaktuatigun nipliġluŋa isilġiġumiñagaaluagipsi. Uvaŋa nipiqaqtuŋa nunam iñuiñun tusraakkaħhiñamnġik Ilaaniñ tuyuġirimniñ ilumutuuruamiñ.”

27 Tamatkua kaŋiqsiñġiñniġaat uqautrisilaaqtin Agaayyutikun Aapauruakun.

28 Taatnaqħuġich Jesus nipliutilġiñniġai, “Iñuum Iġniŋa kivianikkupsiuŋ, ilitchuġipmiluġulu piġisigiksi ilaanuutilaaga, suli iñiqtaqaqtanġiġa uvapkuiñaq aglaan nipiqaġiġa Aapam kisimi ilisauttutaagun.

29 Aasrii tuyuġiriga uvamni piqatauruq, Ilaan kisivripchangitchaŋa, takku ataramik quyalimaagiga.”

30 Iñugiaktuat tusraaruat Jesus taatnaqman ukpiqsriñiqsut Ilaanġik.

Qitunġai Abraham

31 Taatnaqħuġich Jesus nipliutiniġai Jew-ŋuruat ukpiqsriuruat ilaanġik, “Ilipsi ilisauttutitka tupiġituiñagaupsiġik sivutmun, ilumutun malġuaqtiginiagipsi.

32 Ilumutuuruuq ilitchuġiniagiksi, ilumutuulħum patchisaisitkisigaasri.”

33 Taapkua kiunigaaat, “Uvagut Abraham-
num kiñuviağigaatigut. Kimununniiñ
savaktaağruumaitchugut. Uvvami qanuqpich
nipliqaavich ‘patchisaisitkisigaasri’ itna?”

34 Jesus nipliutinigai, “İlumutuuruamik
nipliutigipsi, kiñapayaaq killuqsaqtaqtuaq
savaktaağruliutraqtuq killuğmun.

35 Savaktaağrugli nayuutitlaitchuq anayuqaağiiñi
ataramik, aglaan igñiguruuq nayuutiraqtuq.

36 İlipsi Agaayyutim İğñinan patchisaisitpasri,
tarra nalupqinaitchuanik patchisaitkisirusri.

37 İlisimagiga Abraham-mun kiñuviağiliqsi,
naagasuli tuqurviksraqsiuğipsitña, takku
akuqtuumangitlugu İlisauttutiga.

38 Uqautiqaqtuñ Aapama qñiqtitañanik uvam-
nun, aasrii İñiqtaqağaqtusri Aapapsitñiñ uqaut-
tusriapsitñik.”

39 Tamatkua kiunigaaat, “Uvagut aapagigikput
Abraham.” Jesus-num kiunigai, “İlipsi İlumun
Abraham-num qitungağikpasri, savaaqağayaqtusri
ilaatun.

40 Naagauvva tuqurviksraqsiuğipsitña, uqauti-
galuaqtitlusri İlumutuuruamik tusraakkamnik
Agaayyutmiñ. Abraham taatnaqsimaitchuq.

41 İlipsi savaaqaqtusri Aapagikkapsi
savaañiñik.” Tamatkua kiunigaaat, “Uvagut
aapaİlaunğitchugut. Aapa atausriq pigigikput,
Agaayyun ilaa.”

Qitungai Tuungaum

42 Jesus kiugai, “Agaayyutmik İlumun
aapaqağupsi piqpaginayagipsitña, takku
aggiqsaunuruña Agaayyutmiñ, aasrii pakma

uvaniitluᅇa aggiᅇᅇgitчуᅇa uvapkuiᅇaᅇa aglaan ilaan tuyuᅇipluᅇa.

⁴³ Suvaata kaᅇiqsitᅇaitpisiuᅇ uᅇaᅇiᅇa? Ilipsi naalaᅇᅇniyummatiqanᅇitchiksi uᅇauttutiga.

⁴⁴ Tuunᅇaum aapagikkapsi qitunᅇaᅇiplusri aasrii maligutちiyumaruaᅇuplusri aapagikkapsi kimmutaiᅇiᅇ. Aullaᅇᅇniisaqqaapiaᅇhaniᅇaᅇlaan ilaa tuqqutちiruaruᅇ. Ilaa tapiqsuusrimaitчуᅇ tuᅇaanun ilumutuukhum ilaa piitᅇluni ilumutuuruamik iᅇmiᅇi. Uᅇaᅇami saglumik iᅇiᅇtaᅇaᅇaᅇtuᅇ takku sagluturuuaᅇupluni, sagluuᅇtuuaᅇipayaam aapagiᅇlugu.

⁴⁵ Uvaᅇa ilumutuuruamik uᅇautigipsi, taatnaᅇhusri ukpiᅇᅇᅇᅇitchipsitᅇiᅇa.

⁴⁶ Kiᅇaunniiᅇ niᅇlilᅇuitчуᅇ uvapkun ilumutuᅇuᅇᅇlugu killuuruaᅇuniᅇuᅇa? Uvvami uᅇauti'apsi ilumutuuruamik, suvaata ukpiᅇᅇsrungitᅇisitᅇiᅇa?

⁴⁷ Iᅇuum aggiᅇsuam Agaayyutmiᅇ naalaᅇᅇnigai Agaayyutim uᅇautai. Ilipsi agaayu-tiᅇniᅇsaunᅇitᅇlusi naalaᅇᅇniyummataitchusri.”

Jesus-lu Abraham-lu

⁴⁸ Jew-ᅇuruat kiuniᅇaᅇt Jesus, “Uvaᅇut nalaut-tuᅇut niᅇliᅇapta ilvich Samaria-ᅇmiuniᅇᅇutin suli tuunᅇaᅇtaᅇaᅇhutin.”

⁴⁹ Jesus kiuniᅇai, “Uvaᅇa tuunᅇaᅇtaᅇanᅇitchuᅇa. Aapaga kamagikkagigiga aglaan kamakku-taitちipsitᅇiᅇa.

⁵⁰ Pakkiaᅇᅇᅇitchiga kamagikkauᅇiksraq uvapkuiᅇaᅇa, aglaan atlam pakkiaᅇᅇaᅇa kamanaᅇtitauᅇiksraᅇa, aasrii ilaa atanᅇuruᅇ.

51 Ilumutuuruamik nipliutigipsi, kisupayaam uqauttutitka tupigigumigich tuquyumiñaipiaqtuq.”

52 Jew-ηuruat kiuniġaat, “Pakma nalupqig-ingigikput tuunġaqtaqaħhiñ. Abraham sivuniksriqirillu tuqumarut, naagasuli uqaqtutin, kisupayaam tupigikpagu uqauttutin tuquyumiñaipiaġnipluġu.

53 Uvagut sivulliaqput Abraham tuquaniksi-maaqtuaq sulipsuuq sivuniksriqiripayaatlu. Kamanatlukkumavich Abraham-miñ? Kisuunasrukniappiñmiuvva ilvich?”

54 Jesus kiugai, “Uvapkuiniġaq kamakku-tiqaġniġuma suutnauyumiñaitchuq. Aapamnik kamagiriqaqtuġa, taavrumiġa ilpsi Agaayyutig-initchapsitñik.

55 Aasriisuli ilitchuġianiksimaitchiksi, aglaan uvaġa ilisimagiga Agaayyun. Uqaġuma Ilaa naluniġu sagluturuanaġiaqtuġa ilipsisun. Aglaan ilisimallapiġiga aasriiñ uqaħa tupigipluġu.

56 Abraham-ηum sivulliapsi ukpiqsriġimigun kaŋiqsipluġu agġiġisiġiga nunamun quvi-atçhautigikkaġa suli qiñiġummiuqġu taimña uvluġa. Arguaqçutailapiaqġu agġiġisiġiga ilaa quviasruktuq.”

57 Jew-ηuruat kiuniġaat, “Malġukipiaq qulinik uki-uniksimaitchutinsuli aasiiñ qiñiqsimaniviun Abraham?”

58 Jesus kiugai, “Ilumutuuruamik nipliutigipsi, Sivuaniiñ Abraham-ηum aniħksraġan, inġaniktuġa.”

59 Tamatkua tigusriñiqsut iyagaġnik miġuqtuġuġu, aglaan Jesus iriġniqsuq aasriiñ

anipłuni Jew-ηuruat agaayyuvikpaηatniñ.

9

Jesus-ηum Ituaqsigaa Anjun Ayaunjaruaq Anilǵmiñiñaglaan

¹ Jesus pisruksaaǵmiñi qiniǵniqsuq aηutmik ayaunaniqsuamik anilǵataǵmiñiñaglaan.

² Maliguaqtaiñ apiqsruǵniǵaat, “Iisautrii! Kia kil-luqsautaan anilhanaiñ ayaunapkaǵniqpaun? Ilaan naagaqaa aηayuqaakkiñ killuqsautaaknik?”

³ Jesus-ηum kiugai, “Taavruma ayaunakha kaniqangitchuq ilaan killuqsalhanun unniñ aηayuqaakkiñ killuqsalhaknun. Ayaunaruq Agaayyutim sanja qiniǵnaqtitquplugu ilaagun.

⁴ Savaaǵiraksraǵigikput sivutmun piyu-miñagnaptikni. Unnuaq tikiññaqtuq, kia-unniñ savavigiyyumiñaisaηa.

⁵ Uvaηa maani nunami innamni qaumaksrau-ruηa nunam iñuiñun.”

⁶ Taatnaanikami Jesus-ηum tivvuaqħuni nuna-mun akurrutinigaa magǵamun, aasriñ nanukługik magǵamik taavruma aηutim irrak,

⁷ nipliutiplugu, “Aullaǵutin iǵǵuǵiaǵun kigiñan narvauranun Siloam.” (Taamnaguuq mumiutiqaqtuaq Tuyuuǵmik.) Taamna anun aullaqħuni, kigiñi iǵǵuǵiaqamun utiǵniqsuq qiniñitlasripluni.

⁸ Iñuuniaqataiñ suli tamatkua qiniñtikanaiñ injularaupman apiqsruqtautiaqsiñiqsut, “Unauvva taimñaunǵitpa anun aquppipluni injulayuk?”

⁹ Ilaηisa taivrumiηaunigaat. Ilaηilli nipliǵniqsut, “Qaηaa! Taivrumiηaunǵitchuq, taatnatun

qiññaqaqsiññaqtuq.” Taamna anjun inmiñik nipliğñiqsuq, “Taimñaauruḡa.”

¹⁰ Tamatkua apiqsruğniḡaat, “Qanuqhutinmi qiñitlasripkakkauvich?”

¹¹ Ilaan kiugai, “Iñuum atiqaqtuam Jesus-mik irrakka maqatlamik nanuqqaaqḡugik aasriiñ tiligaḡa Siloam-mun iḡḡuḡiaquplugu kigiñḡa. Tarra aullaqtuḡa, aasriiñ iḡḡuqsagluqqaqtuḡa qiñitlasriruḡa.”

¹² Taapkua apiqsruğniḡaat, “Naamiimmami ilaa?” Kiuniḡai, “Naluruḡa.”

Pharisee-ḡuruat Apiqsruqtuḡaa Iḡuaqsikkauruaḡ

¹³ Tamatkua taamna anjun qiñitlaisimaruḡa aullautiniḡaat Pharisee-ḡuruanun.

¹⁴ Tamannaguḡuq uvlug Jesus-ḡum maqatlamik nanukḡugik anutim irrak piḡha qiñitlasritquplugu Jew-ḡuruat minguiqsiaḡvigininiḡaat.

¹⁵ Tarra Pharisee-ḡuruat apiqsruḡiñniḡaat qanuqhuni qiñitlasripmaḡaan. Aasrii uqautiniḡai, “Taivruma maqatlaiḡugik irrakka, iḡḡuqapku kigiñḡa pakma qiñitlasriruḡa.”

¹⁶ Pharisee-ḡuruatguḡuq ilanich nipliḡñiqsut, “Taimña iñuk taatnaiḡiḡuḡa iñiḡtaqaqtuaḡ Agaayyutmiqnisaunḡiñniḡsuq, takku atuqtaksraq minguiqsiaḡvikun tupikkutaiñniḡaa.” Atlatli nipliḡñiqsut, “Qanuḡunimi iñuk killuliḡirauruaḡ iñiḡtaqatlagisiva taatnatchiñik quviqnaqtuamik savaanik?” Taapkua iḡḡuḡiḡisinniqsut taavrumuuna.

¹⁷ Pharisee-ḡuruat apiqsrutḡiḡiñniḡaat taamna anjun, “Qanuḡli nipliutigitlanayaḡpiun ilaa

qiñitlasripkagniplutin?” Taavruma kiuniğai,
 “Sivuniksriqirauruq.”

18 Jew-ñuruat ukpiqqutiqağumangiññaat
 qiñitlaiğmiñiñ qiñitlasriłha. Kiisaimma
 tuqluqpaich taavruma añutim añayuqaak.

19 Iliñisa apiqsruğniğaiç, “Una iğñiğivitchu?
 Nipliutigitlavitchu animalħa ayaunapluni?
 Qanuqhunimi qiñitlasriva pakma?”

20 Añayuqaakkiñ kiuniğaiç, “Uvaguk
 ilisimagikpuk ilaa iğniğikkaqpuk suli ilisimagikpuk
 anilğmiñiñaglaan ayaunalħa.

21 Aglaan nalugikpuk qanuqhuni pakma
 qiñitlasriłha, naagaqaa nalugikpuk kimun
 qiñitlasripchalħa. Ilaa iñuguaniksimaatquq suli
 kiggutitlasrimaatquq inmiñun. Apiqsruqtaqsiun.”

22 Añayuqaanñuruak taatna nipliğniqsuk
 iqsikkutiqaqhutik Jew-ñuruanun, takku
 sivunnianiksimaatqut kia iñuum nalupqinaigługu
 uqağikpagu Jesus Christ-ñuniługu anitkisiplugu
 katrağvinmikniñ.

23 Taatnaqhutik taapkuak añayuqaanñuruak ni-
 pliğniqsuk, “Ilaa iñuguaniksamaruq, apiqsruqtaq-
 siun!”

24 Tuglililıqługu tuqlulgiññaat inmiknun
 taimña añun animaruq ayaunapluni aasriiñ
 nipliutiplugu, “Agaayyutim sivuğaañi akiqsruğni
 ilumutun uqağisiłhapkun. Uvagut ilitchuğigikput
 taimña uisitin killuliqiraułha.”

25 Taavruma kiuniğai, “Ilaan qanusriulħa
 nalugiga. Atausriq ilisimagiga, uvaña
 ayaunagaluaqtuami pakma qiñitlasriruña.”

26 Taapkua apiqsrutqilgiññiġaat, “Qanus-riġaqhutin qiñitlasripkaqpatin?”

27 Kiuniġai, “Uqautianikkaluagipsi aglaan naalaġnisunġitchusri. Suvaatami tus-raatqiguaqsilgitpisiun? Naaga maliguaqsiutisrukpsi ilaanun?”

28 Tamatkua kiuniġaat uqaniġluutiplugu, “Ilvich taivruma maliguaqtigiliutigaatin. Uvagut Moses-um pigigaatigut.

29 Iisimagikput Agaayyutmun uqautruħha taimña Moses, aglaan nalugikput tamanna iñuk nakiñ aggiqsilaña.”

30 Taavruma aḡutim kiuniġai, “At-layuagñarruqtugalukkut nalunikapsiun nakitñaqtauħhagun, aglaan qiñitlasripkaġaña.

31 Iisimagikput, Agaayyutim naalaġnitlaiħha kil-luuruanun, aglaan naalaġniraġigai kamagirini suli tupiksriuat pisuġmiñik.

32 Nunam aullaġniisaġataħhaniñ tus-raanġaqsimaitchut iñunmik qiñitlasripkakkauruamik ayaunapluni animaruamik.

33 Kisianik taimña iñuk aggiqsuanuluni Agaayyutmiñ pigumi avataagun sumik iñiqtaqalguyumiñaitmiuq.”

34 Tamatkua kigguqħunġaat, “Animagaluaqtutin killukun iñukkuksaanuplutinlu aglaan iħisautniagaqsisigut?” Taatnaqqaaqħugu ilinħisa aninniġaat katraġvinmiñ.

Irrutchikun Qiñitlaiħautiq

35 Jesus tusraaniġaa ilaa aninnipluġu. Paqit-namiun nipliutiniġaa, “Ukpiġiviuñ Iġñiħa Iñuum?”

³⁶ Taavruma Jesus kiunigaa, “Uqautinŋa kisuutilaanjanik. Uvaŋali ukpiġiyumigiga ilaa.”

³⁷ Jesus nipliutigaa, “Ilvich qiñianiksimaagiñ, suli ilaanjuruq pakma uqaqatin.”

³⁸ “Ataniiq! Uvaŋa ukpiġigikpiñ,” taamna nipliġñiqsuq, aasrii sitquqhuni sivuġaanun Jesus-ŋum.

³⁹ Jesus nipliġñiqsuq, “Aggiġñiqsuŋa nunamun pisigiplugu atanniqsuiġksraq, ayaunaruat qiñitlasripkaġlugich, suli qiñitlanasrugiruat ayaupkaġiaqġlugich.”

⁴⁰ Ilaŋisaguuq Pharisee-ŋuruat tarani ittuat tusraa'amitruŋ taatna niqliqman apiqsruġniġaat, “Uvaguttuuq qiñitlaitchuaġivisigut?”

⁴¹ Jesus-ŋum kiugai, “Ilipsi qiñitlaitchupsi killuutaiññaġaluaqtusri, aglaan qiñitlaruaġiplusri ilip-sitñik killuutiqaġugaaqtusri.”

10

Atrikusraun Ipnaiqaġvikun

¹ Iġumutuuruamik nipliutigipsi, “Iñuk isingitchuaq ipnaiqaġvium taluagun, aglaan mayuaqtaqtuaq atlakun tiglinniaqtauruq ivayaqtuqtauplunilu. ² Aglaan isiġaqtuaq talukun ipnaich munaqsrigiraġigaa.

³ Taluliqirim taluiġutiraġigaa. Ipnaiich tusraaraġigaaat nipaa tuqġuġaqmatin atigmitġun, aasrii ilaan annisiraġigai.

⁴ Annisianikamigich sivulliugaġigai aasrii ipnaich malikġuq nipaa ilisimaplugu.

⁵ Tamatkua atlamik maliutritlaitchut, aglaan qimagagaġigaaat nipaa ilisimangitġugu.”

6 Jesus atrikusrautmik uqautipmatin, ilinisa kanjisiñgiññaat sumik uqautitilaaqtin.

Jesus Nakuuruaq Munaqsri

7 Jesus nipliutitqinñigai, “Ilumutuuruamik nipliutigipsi, Uvaña taluuruñña ipnaiñi.

8 Atlakauplutin sivumni tikiaruat iluqatin tigliniaqtaurut ivayaqtuqtauplutinlu aglaan ipnaich naalagnisaitchaich tamatkua.

9 Uvaña taluuruñña. Kisupayaaq isigumi uvapkun anniqsugisiruq; ilaa isiqituni naagaqaa aniruni paqittagnaqtuq niqiksraq.

10 Tigliniaqti tikitchaqtuq kisanik tigligiaqhuni tuqqutchityaqhuni unniñ piyaquqtaityaqhuni. Uvañali aggiqsuñña tamatkua iñuich iñuuligmik piññaquplugich inuñailapiaqlugu.

11 “Uvaña munaqsriñña autagigaatña ipnaich. Munaqsriq nakuuruaq tuquyummatiaqtuq ipnaiñik piqusriquni.

12 Akiññaññaqtim munaqsriñungitchua ipnaich pigingitchai. Unitlugich qimagaqtuq qinñiqami amaqqumik aggiaqsiruamik. Amaqqumaasrii kinmaqlugich siamitkaqsiplugich tamatkua ipnaich.

13 Akiññaññaqti iñuk qimagaqtuq akiññaññaqtaulhiññaligmigun. Suksragingitchai ipnaich.

14 “Uvaña ipnaich munaqsraat nakuuruaq. Iñisimmaagitka ipnaitka suli ilinisa uvaña.

15 Taatnatun Aapam iñisimañña uvamnuk, uvañaptuuq Aapa iñisimagiga. Uvaña piyummatiaqigiga tuquiksraqa piqutigilugich.

16 Aasrii atlattuuq ipnaich pigigitka munaqsriviṅmi uvaniingitchuat. Tikiutrak-sragitmigitka, aasriiñ naalaḡniñiaḡaat nipiga. Tarra atautchiiñaguḡniaqtut ipnaich suli munaqsriri atautchiiñamik.

17 Aapam piḡpagigaṅa tuḡqutriumallaḡkun piḡsriḡluṅa iñuḡnik, aasriiñ tuḡqutaunḡanikkuma iñuḡtqikkilhitчуṅa.

18 Kia-unniñ tuḡqutchumiñaitchaṅa nunuriluṅa. Uvapkuiñaq qaisaḡigiga pisullaḡkun, qaiḡhiñaaḡiplugu suli satuḡhiñaaḡiplugu. Taamna tillisiaḡikkaḡa Apaaniñ atuḡugiga.”

19 Tarani Jew-ḡuruat atingiḡiḡiñiqsut piḡsriḡhutiṅ tamatkuniṅa uḡauttutinik.

20 Iñugiaktuat niḡlianiqsut, “Ilaa tuunḡaḡmik piḡaḡniqsuq, kinniḡiruq. Suvaata naalakpisiuḡ?”

21 Atlatli niḡlianiqsut, “Iñuk tuunḡaḡtalik uḡaḡumiñaitchuq taatna. Qanuḡuni tuunḡaḡtalik qiñitlasripkaigisiva ayaunaruamik?”

Jew-ḡuruat Ayaiḡhat Jesus-mik

22 Ilḡiñniqsuq niḡiqḡavikaaḡ Jerusalem-mi. Itḡauttutiginigaa Jew-ḡuruat agaayyuvikḡaḡat anḡmalḡitḡikman taimani qaayugḡnainḡanikmagich.

23 Jesus pisruksaaḡniqsuq Jew-ḡuruat agaayyuvikḡaḡatni Solomon-ḡum Quliḡutaanik tagḡisiliṅmi.

24 Aasriiñ Jew-ḡuruat avataanun kati'amiṅ niḡliutiniḡaat, “Qanutun taktigiruami naliḡutitchaaḡsivisigut? Iḡumutun uḡauttutigut, Ilvich Christ-ḡuvich?”

25 Jesus kiugai, “Uḡautianikkaluḡaḡipsi, aglaan ukpiḡingitchipsitña. Savaat iñiqtaḡikkagḡma Aapaa sanḡiqutaagun uḡautigigaatṅa.

26 Aglaan ukpigingitchipsitña atakkii ipnaigingitlusri.

27 Uvaña ipnaima nipiga naalagagigaat, uvaña ilisimaplugich, ilinisa malikluña.

28 Iñuuligmik isrutchuamik qaitchigitka, ilinich tuquyumiñaiqlugitunniñ. Kia-unniñ ivayaagiyumiñaitchai uvañniñ.

29 Sua Aapaa qaiññanikkaña uvañnun kamanatluktuq iluqaaniñ. Kia-unniñ ivayaagiyumiñaitchaa Aapam qaunakkutaaniñ.

30 Aapagalu atausriuruguk.”

31 Jew-ñuruat iyağanik tigusritqilgiññiqsut milluuguklugu.

32 Jesus nipliutinigai, “Sivuqqapsitñi uvaña savaaqaqtuami iñugiaktuanik savaallautanik Aapam uvañnun iñiqtagitqukkanjñik, nalliatigun tamatkua miľuqtuğukpsitña?”

33 Jew-ñuruat kiunigaat, “Savaallautatigun miľuqtuğungitchiptigiñ, aglaan sagluuq-tuagutiqałlakun, takku iñułhiñaugaluaqhutin uqaqtutin ilipnik Agaayyutauniplutin.”

34 Jesus kiugai, “Maligutaksragikkapsitñi aglausimaruc, ‘Agaayyun nipligñiqsuq, Ilipsi agaayyutaurusri.’

35 Kaniqsimagivut uqałhich aglausimaruat ilumutuugisilhat taimuña. Agaayyutim taiñigai agaayyutunik taipchua iñuich akuqtuiruat uqałigmiñik.

36 Uvañali tigusriagipluña Aapam tuyugikkagigaña nunam iñuiñun, qanuqhusrimi nipliavisi saglupluña uqağniğluutigiñiplugu Agaayyun nipliqama igñiginipluña Agaayyutmun.

37 Ukpiginaŋa savaaqangitchuma Aapaa savaanjiñik,

38 aglaan savaaginiġupkich, ukpigiñgitchaluaġupsitñaunniñ, savaaġikkatka ukpigiraksraġigisri. Taatnaġupsiuŋ kaŋiqsiñiaqtusri nalupqisrunġiġlusri Aapam uvamniitilaanjanik suli uvaŋa Aapamniitilaamnik.”

39 Taapkuaguug tiguyumatqiaqsilġiññaat aglaan annalġiñiqsuq ilinisa arganjitñiñ.

40 Jesus utilġiñiqsuq Jordan kuuk ikaaġlugu taivruma John paptaaġivianun, aasrii tarani itkaqsipuni.

41 Iñugiaktuat iñuich tikiagaqsiññaat avatmun itnaqhutin, “John taimña iñiqtaqangitchaluaqtuq quviqnaqtuanik aglaan uqauttipayaana uumuuna iñukun ilumutuuruq.”

42 Taatnaqhutin iñugiaktuam iñuum ukpigiñiġaa Jesus.

11

Lazarus-ŋum Tuquŋha

1 Iñuk Bethany-mi iñuuniaqtuaq atiqaqtuag Lazarus-mik atniġñaliġñiqsuq. Taamna Bethany nunaaqqiuraq nukaġiik Mary-mlu Martha-mlu irviak.

2 Taamnaguug Mary taimña kuviriruaq tipraġiksaumik Atanġum isigaiñun aasrii allaġlugich nutchamiñik. Taavruma aŋutnunga Lazarus atniġñaliġñiqsuq.

3 Nukaġiik aġnak tuyuqagñiqsuk Jesus-mun kilgutmik itnaġlugu, “Ataniiq, ilauraannan piqpagikkan atniġñaliġñiqsuq.”

4 Jesus tusraa'ami niqliqsuq, “Taamna atniġñaq isruqangitchuq tuquġimun. Atuummigisiruq

kamagikkaukiksraṅanun Agaayyutim, aasriiñ Agaayyutim Iḡñiṅa kamaṅaqsikkautquplugu taavrumuuna atniḡñakun.”

⁵ Jesus-ṅum piḡpagigai Martha-lu aniqataalu Mary Lazarus-lu.

⁶ Ilaan tusraa'amiuṅ Lazarus atniḡñagṅniḡlugu, irviṅmiñi ittuallapsaagṅniḡsuḡ malḡuṅni uvlunṅi.

⁷ Tarakṅa maliguaqtini nipliutiniḡai, “Ki, utitqillakta Judea-mun!”

⁸ Maliguaqtaiñ kiuniḡaat, “Iḡisautrii! Uvvaquyuuraḡnaami Jew-ṅuruat iyaḡaṅnik miḡuqtuḡniagugaatin, utiḡnialgitpiñmi taamuṅa?”

⁹ Jesus niḡliḡsuḡ, “Uvlum qaumanṅa sassaḡaṅitpa qulit malḡuṅnik? Iñuk uvlum qaumanṅani igliḡumi putukkitchumiñaitchuḡ, atakkii qiniḡlugu siḡiḡḡum qaummataa marruma nunam.

¹⁰ Aglaan unnuam taaqtuami igliḡumi, putukkitkisiruḡ piilluni qaumamik.”

¹¹ Jesus taatnaḡḡaaḡḡugich niḡliḡṅniḡsuḡ, “Iḡauraḡput Lazarus siñiksaḡtuḡ, aglaan iḡiḡsitchaḡtuḡniagṅiga.”

¹² Maliguaqtaiñ kiuniḡaat, “Ataniiḡ, siñikkumi iḡuaḡsiñiaḡtuḡ.”

¹³ Aglaan Jesus piñiḡsuaḡ Lazarus tuḡuniḡlugu. Taapkua isrumaniḡsut uḡḡaḡasrukniḡlugu siñiksapiaḡtuamik.

¹⁴ Jesus nipliutiniḡai nalupḡinaiḡlugu, “Lazarus tuḡuruḡ.

¹⁵ Aglaan piḡutigiplusri, quyarṅa taamani iḡḡiḡḡapkun, ukpiḡsrisiñiḡuplusri pitḡluglugu. Utlaglakput!”

¹⁶ Thomas, taiyuutilik Malḡimik, niḡliḡṅniḡsuḡ

maligüaqtuauqatmiñun, “Ki! İlisautrii, piqasriglakput! Uvagullu tuquqatigiyumigikput!”

Jesus Anıtqıgıvıuruq Suli İñuulhupluni

¹⁷ Jesus tikitñami, iłitchuğiniğaa Lazarus iłuviqtaunjaniksımaplugu sisamani uvluni.

¹⁸ Bethany-guuq unjasriguni ingiññiqsuq Jerusalem-miñ. Sıvisutilaaqagñiqsuq malğuktun mile-laksrayunnatun.

¹⁹ Aasriñ Jew-ıruuat iñugiaktuat aggiğñiqsut, Martha-lu Mary-lu qıñıgiaqlugik araaqtuğiaqlugik anıñauranjanik tuqułhagun.

²⁰ Martha-m tusraa'amiun Jesus aggiqsiplugu anıpluni paağniğaa. Aglaan Mary aimmiñiqsuq.

²¹ Martha-m Jesus nipliutigaa, “Ataniıq! Uvani itchuvich, anıñauraga tuqunayaitchuq.

²² Aglaan iłisımagıga, pakmaunniñ Agaayyutim qaitchitłagaatin, qanusripayaamik inıgıuvich inmiñiñ.”

²³ Jesus-ınum nipliutigaa, “Anıñauran anıpchakkaugısiuruq.”

²⁴ Martha-m nipliutigaa, “Kanıqsımagıga İlaan anıpchakkaugısiłha aqullıgmi uvlumi.”

²⁵ Jesus-ınum nipliutigaa, “Uvanı anıtqıgıvıuruña suli iñuulhuplunı. Kisupayaaq tunıapluni ukpiqsırıruaq uvamnik iñuugısiuruq tuquıagaluaqtuaqunniñ.

²⁶ Suli kisupayaaq iñuuruuq ukpiqsırıpluni uvamnik tuquyumiñaiıpiaqtuq. Taamna ukpiğıvıunı?”

²⁷ Martha-m kiugaa, “Aa! Ataniıq! Ukpiğıgıga Christ-ıulhiñ, Agaayyutim İğñıgıplutin, aggiqsuk-srautauruq nunamun.”

Jesus Qulviruq

28 Martha taatnaqqaaghuni utigniqsuq, aasrii Mary aniqatni tuqhuqlugu nalunaitchipluni, “Iisautri aggigñiqsuq, amma utlaqugaatin.”

29 Mary-m tusraa'amiuñ igñiqsruqhuni paagïagñigaa.

30 Jesus-suli tikiññaniksimaitluni nunaaqqimun aglaan itluni taivrumani Martha-m paagïiviani.

31 Jew-ñuruatguuq tarani Mary-m tupqani ittuat araaqtuğniaqlugu qiñiqamitruñ makitluni aniaqsiliqman, isrumaniqsut iluviğmun qiatyaaqsiñiplugu aasrii aniqasriqlugu.

32 Mary-m tikitlugu Jesus qiñiqamiuñ isigaiñun punniqsuq nipliqhuni, “Ataniiq! Uvani itchuvich, aninauraga tuqunayaitchuq.”

33 Jesus-guuq qiñiqamiuñ Mary kiñuvğuruuq qiapluni tamatkualu Jew-ñuruat tuvaaqataiñ qiaqasriqlugu, ilaaptuuq ihuilliullapiağniqsuq Irrutchiğmiñi ilunñutçakhuni.

34 Apiqsruğniqsuq, “Napmunimma iluviqpisiuñ?” Taapkua kiuniğaat, “Ataniiq! Maliguta qiñiğiağun!”

35 Jesus-tuuq qulviruq.

36 Jew-ñuruat qiñiqamitruñ nipliğñiqsut, “Qanuntun atqunaq piqpagitigigaluagñiqpaun!”

37 Aglaali ilanich nipliğñiqsut, “Uvva uuma qiñitlasripçaitlaruam ayaunaruam irraknik tuqqutçaiñiyumiñaiññayağniqpauñ Lazarus, amağaa?”

Jesus-ñum Anipçhağaa Lazarus Tuqunathaniñ

38 Ihuilliullapiaqhuni Jesus utlautiniqsuq iluviğmun inillaksimaruumun sisitun ittuamun taluplugu iyagakpañmik.

39 Jesus tiliñigai, “Iyağak piiqsiun!” Martha nipligñiqsuq tuquruam ağnaunga, “Ataniiq! Tipligunnaqsiruaq. Sisamani uvluni iluviqtuanjaniksamaruaq.”

40 Jesus nipliutigaa, “Uqautianikkugaakpiñ, ukpiqqutiqağuvich qiñigayagñiqsutin Agaayyutim kamanautaanik.”

41 Tarakña tamatkua iñuich iyağak piiqmatruñ, Jesus aagluqhuni nipligñiqsuq, “Aapaan! Quyagikpiñ tusraaraği'apña.

42 Iļisimaruna ataramik naalağnigikma. Taamna nipliutigigiga piqutigiplugich makua iñuich qichaqtuat uvani ukpiqsritquplugich tuyuqałlapkun uvamnik.”

43 Taatnaanikami nipitusripluni tuqluğniqsuq, “Lazarus, anniiñ!”

44 Tuqunaruuaq aniñiqsuq iluviqsisinik nimiqsruqtat argai isigaillu kigiñanalu. Jesus nipliutiniğai, “Qilğutaigługu aullaqtitchiun.”

Sivunniugun Tuqutchukługu Jesus

45 Jew-ñuruat iñugiaktuat Mary-muqattaaqsimaruat qiñiqługu Jesus iñiqtaña, turvigiplugu ukpiğiagutriñiqsut ilaanik.

46 Aglaan ilañich Jew-ñuruat Pharisee-ñuruanun utigñiqsut, aasrii uqautiplugich Jesus iñiqtañanik.

47 Taatnaqhutin Pharisee-ñuruatlu qaukñillu agaayuliqsit kattutriñiqsut uqaqsittaaqtitchirinik uqaqatigiigukhutin itnaqhutin, “Qanuğisivisa quviqnaqsiplugu savaañigun taivruma iñuum iñiqtaigun?”

48 “Ilaatuuqtitchuptigu taatna iñupayaam ukpiğiagutigisigaa. Aasriili Rome-mağmiut

qauklinich piyaqqugisigaat agaayyuvikpakput sulini nunaqqiqput.”

⁴⁹ Taapkua ilanarguuq atiqaqtuq Caiaphas-mik, qaukliupluni agaayuliqsi tamarrumani ukiumi, nipliñiqsuq, “Kaniqsimailgataqtusri!

⁵⁰ Iisimangitpisiun ihuatluha uvaptiknun atautchim inuum tuqqutaulha piqusriguni inunnik uumakna iluqaqmi nunaqqim piyaqqukkauhaniñ?”

⁵¹ Taatnaguq nipliñiqsuq inmiñihinaq, aglaan qaukliupluni agaayuliqsaupluni tamarrumani ukiumi, ilaan sivuniksriqiginigaa Jesus-nun tuqqutriliksrana Jew-nuruanik,

⁵² taapkuninañinaungitchuaq aglaan atausriqutitichitqiguni anayuqaagiiisun iluqaitnik siammayaacsimaruanik ukpiqsriuanik Agaayyutmun.

⁵³ Taatnaqhutin tamarrumakna uvlumiñaglaan Jew-nuruat qauklinich sivunniugniqsut, qanuglugu tuqqutchuklugu Jesus.

⁵⁴ Taatnaqhuni Jesus igligatqiniñiqsuq sagviluni Judea-mi. Aglaan aullagniqsut nunamun qanittuamun suviksrailaamun nunaqqimun atiqaqtuamun Ephraim-mik, aasrii tarani itkaqsiplutin maliguaqtinilu.

⁵⁵ Jew-nuruat nigiqpagvikaanaj taggisiqaqtuq Apqusraaqtitauigmik qalliñiqsuq, aasrii inugiaktuat inuich nunamiñ utlautipluni Jerusalem-mun nigiqpagvikaam sivuani itqanaiyaqiaqhutin, qaayugnaityaqhutin inmiknik [maliglugu maligutaksraq].

⁵⁶ Inuich nigiuñiqsut Jesus-mik, Jew-nuruat agaayyuvikpanatnun kati'amin

apiqsruqtautiplutin, “Qanugli isrumavich? Nalupqinaitchuq utlautigisuknaitchuq nigiqpagvikaamun taavrumani.”

⁵⁷ Qauklijnich agaayuliqsit Pharisee-nuruatlu tiliriñiqsuat kia iñuum ilitchuğikpagu naniitilaaña Jesus kilgutigitquplugu ilinisa tigusrukluğu.

12

Jesus Tiprağiksakkauruq Bethany-mi

¹ Itchaksrat uvlut sivuatni nigiqpagvikaam tag-gisiqaqtuam Apqusraaqtitauligmik Jesus utlaur-tiniqsuq Bethany-mun, Lazarus iñuuniagvianun, taimña Jesus-ñum anipchakkaña tuqułigmiñ.

² Nullautchiuğutiniğaat Jesus tarani. Martha-m savautigai Lazarus aquppiqataupkaqluğu Jesus-mi nigğivinñi.

³ Aasriiñ Mary-m tigusripluni akisullapi-aqtuamik tiprağiksautmik kuvviqiniğai Jesus-ñum isigai, aasrii nutchamiñik allaqlugich. Naimasruğnaqtuam tiprağiksautim immigñiğaa iluqaan tupiq.

⁴ Jesus maliğuaqtañ ilañat, Judas Iscariot, taimña tunisirauksraq Jesus-mik, nipliğniqsuq,

⁵ “Suvaata tiprağiksaun tunikkaungitpa piñasrunun kavluutinun maninñun, qaisauluni-asriiñ inuqsraqtuunun?”

⁶ Taatnağniqsuq pigaqatlukikuunğılaaq inuqsraq-tuanik, aglaan ilaa tigliktuqtaupluni; maniqagviat akiyağikkani piksraqtuğvigiraqniğaa.

⁷ Jesus nipliqsuq, “İlaksianagu ağnaq! İlaan pigiliuñ ilakuni taivrumuña uvluanun iluviqtuaviksrağma.

⁸ Ilipsi ataramik piqagñiaqtusri inuqsraqtuanik iñun̄nik, aglaan nayuutiyumiñaitchuña ataramik.”

Sivunniugun Tuqutchuklugu Lazarus

⁹ Iñugiaktuarguuq Jew-ñuruat tusraanigaat Jesus ilha Bethany-mi aasriiñ taamun̄aqhutiñ, pisigisrun̄aqnagu Jesus kisian aglaan Lazarus qin̄igiaguklugu, Jesus-ñum an̄ipkakkan̄a tuquñigmiñ.

¹⁰ Taatnaqlugu qauklin̄ich agaayuliqsit sivunni-uqm̄iñiqsut tuqqutchuklugu ptuuq Lazarus;

¹¹ atakkii ilaa piqutigiplugu Jew-ñuruat iñugiaktuat unitkaqsiñigaich qaukhiisin̄ ukpigiagutrip̄lutiñ Jesus-mik.

Jesus-ñum Tikisaal̄ha Jerusalem-mun Ataniqtun

¹² Uvlutqikman, iñugiakpauraqtuat utlauruat niñiqpagvikaamun taggis̄iqaqtuq Apqusraaqti-tauñigmik tusraaniqsut Jesus Jerusalem-mun aggiaqsiplugu.

¹³ Ilin̄ich Palm napaaqtun̄itñiñ akiguksraqhutiñ paagaqsiñigaat nipliaplutiñ,

“Hosanna. [Nangaglakput Agaayyun!]

Uvvatuq Agaayyutim p̄liutiqaqliun̄ tikitchuaq piqusriqhuni Ataniñgmik, *Psalms 118:25, 26*

Agaayyutim p̄liutiqaqliun̄ Israel-aagmiut Umi-algat!”

¹⁴ Jesus paqitluni natmaksigvin̄mik natmaksiañiqsuq uqal̄hich aglausimaruatun, itna,

¹⁵ “Israel iñugikkan̄asri, Iqsiñasri!

Umialigikkapsi aggiqigaasri,

natmaksigvium nuggan̄ani usriaqsiqhuni.”

Zechariah 9:9

¹⁶ Tarani maliguaqtaiñ kan̄iqsiñgiññigaat taamna; aglaan Jesus an̄itqianikman pakmun̄aanikhuni,

ilinisa itqaǵnıǵaat aglausimaruum uqalhum taatnaqsımaha, suli itqaqmıǵaat iñuich immiutılhat taivrumıǵa uqauttutmun.

17 Iñugiaktuarguuq nayuutiruat Jesus-mi Lazarus-mik iluviǵmiñ tuqulıǵmiñ anıtqıksıtman, tusraayugaaqtırrutıǵınıǵaat tamanna atuumaanıktuaq.

18 Taatnaqhutıñ iñugiaktuat Jesus paaǵnıǵaat, atakkii tusraanjanıkhutıñ ilaa savaktılaanjanık taavrumıǵa quvıqnaqtuamık.

19 Pharisee-ıñuruatguuq avatmun uqaaqsiñıqsut, “Uvagut pıǵunǵıllapiagaqsırugut! Takkua, iñupayaat iluqatıñ malıutıǵaat!”

Jew-ıñunǵıchtuat Ilañisa Uqaqatıqagılhat Jesus-mik

20 Ilañıtguuq Jew-ıñunǵıchtuat akunǵuruat tamatkunani Jerusalem-muktuani kamaksrıtyaqhutıñ Agaayyutmik nıǵıqpagvıkaami.

21 Tikiññıqsut Philip-mun Bethsaidagmıumun Galılee-mi, uqaqhutıñ, “Anıun! Uqaqatıgıllagukkaluagıqput Jesus.”

22 Philip-ıñum uqautıtyaǵnıǵaa Andrew, malǵuuplutıkaasrıı uqautıtyaǵnıǵaaq Jesus.

23 Jesus kiunıǵık, “Tuqqutauvıksıraǵa tikıumaruq, sıvunıqagtuaq Iñuum Iǵñınan atqunaq kamagıkkaulıksrajanun.

24 Uvaña ilumutuullapiaqtuamık uqautıgıpsı, mukkaaksram nautchiaksraña suunǵıchtuq kısıanıq kataktıtıau'ami nunamun tuquplunı. Taatnaılıplıgu tuquanıkami tikiutrıraqtuq iñugıatluktuanıq nautchiaksranık.

25 Kisupayaam iñuulı pıqqagıgumıun tammaıǵısıǵaa. Aglaan kisupayaam iñuulı

piqpagingitchumiun nunami marrumani
pigigisigaa isuitchuamun taimuᅇa.

²⁶ Kisupayaam savautisrukkumiᅇa maliktak-
sragiᅇaᅇa, aasrii sumiitchuma tarani savaktiga
inniaqmiuq. Kiapayaaq savautikpaᅇa Aapam ka-
manaqtitkisigaa.

Jesus-ᅇum Uqautiqalᅇa Tuqqutauliksragᅇmigun

²⁷ “Pakma uummatiga iᅇuilliugᅇniqsuq. Qanuq ni-
pliᅇisivik? Nipliᅇayaqpik itna, ‘Aapaan! Tikiumap-
kaqnagu taamna nagliksaaqsiuᅇiq uvaᅇnᅇun?’ Taat-
naᅇnianᅇitchuᅇa, takku taamna piqutigiplugu ag-
giqsaunᅇuruᅇa apqusraaᅇiaqᅇugu taamna naglik-
saaqsiuᅇiq.

²⁸ Aapaan! Kamanaqtirruᅇ atqiᅇn!” Taatnaq-
man nipi niqliqsuq qilaᅇmiᅇ, “Uvaᅇa kamanaqt-
inᅇanikkiga, sulī kamanaqtitqikkisiᅇlugu.”

²⁹ Iᅇuᅇiaktuam iᅇuum qichaqtuam tarani nipi
tusraaniᅇaa aasrii niqliqhutiᅇ, “Katlularuq!”
Atlatliguuq niqliqsut, “Isragulᅇum uqaqatigigaa
ilaa.”

³⁰ Aglaan Jesus-ᅇum nipliutiniᅇai, “Uvaᅇa
piqutigiluᅇa taamna nipi tusagᅇnanᅇitchuq, aglaan
ilipsi.

³¹ Pakma tikiumaruq nunam iᅇuiᅇn atanniusri-
aqaliksraᅇat. Tuunᅇaq, nunam marruma aᅇalataa
akiᅇlirauniaqtuq.

³² Aasrii kivikkauguma marrumakᅇa nunamiᅇn
nuᅇitkisigitka iluqaisa iᅇuich uvaᅇnᅇun.”

³³ Taatnaqamiguuq uqautiginiᅇaa qanuq
tuqqutauluni nagliksaaᅇiksrani.

³⁴ Iᅇuᅇiaktuat iᅇuich kiuniᅇaat,
“Maliᅇutaksragiᅇkkapta uqausrimagaatigut, Christ

iñuugisiñiplugu taimuŋa. Qanuqhutinmi uqaqpich, Iñuum Igñiŋa kivikkaugisiñiplugu? Kisuuva una Iñuum Igñiŋa?”

³⁵ Jesus kiugai, “Qauma ittuatlullakkisiruq akunnapsitñi. Qauma piginŋaan iñuuniagitchi taaqsisikkaungitchumuusrili. Uvvatakku iñuum taaqtuakun iñuuniaqami, ilisimatlaitchaa napmun sivuniqaqtilaani.

³⁶ Qaummatiganŋapsi ukpiksrishitchi qaumamik, aasriili iñugiliutiyumagaasri qaumam.”

Ukpiqsriñgiŋhat Jew-ŋuruat

Jesus taatnaqqaaghuni aullaŋniqsuq tamatkunakŋa iriqhuni ilinjitñiñ.

³⁷ Jesus iñiqtaqaŋaluaqtitlugu quviqnaqtuanik savaanik sivugaatni ukpiginŋiñiŋaŋaat.

³⁸ Taavrumuuna sivuniksriqirim Isaiiah-m uqauttutaa taniqsitauniqsuq itnaqsimalha, “Ataniiq! Kisut ukpiqsrivat uqauttutigikkap-tiknik?

Kisumun Atanŋuruam sanŋiñi urriqsuq-paun?” *Isaiiah 53:1*

³⁹ Taatnaqhutinŋ tamatkua ukpiqqutaiñniqsut, takku Isaiiah-suli itnaqhuni,

⁴⁰ “Agaayyutim ayaupkaŋai, isrummatinŋich mulik-tuŋai,

ilitchuqsritlaiqŋugich qiñikkamiknik suli isrummatinŋich kaniqsiyumiñaiqŋugich, aasriiñ saatkumiñaiqŋugich uvamnun mami-titqulutin.” *Isaiiah*

6:10

⁴¹ Isaiiah-m taatna nipliutiginiŋaa takku ilaan qiñiqŋugu Jesus-ŋum kamanalha.

⁴² Iñugiaktuat Jew-ñuruat sivulliuqtit ukpiqsrigalu-aqmiñiqsut Jesus-mik, aglaan sivuugagiplugich Pharisee-ñuruat anitqungitlutinj Jew-ñuruat katraqviatniñ. Taatnaqhutin uqautigingiñiñaat sagviqlugu ukpiqsrihiqtinj Jesus-mik.

⁴³ Ilinisa piqpagitluklugu iħuağitchiuhq iñuñniñ uumakña iħuağitchiuhksraqmikniñ Agaayyutmiñ.

Atanniusriaqatiksrat Jesus-ñum Uqalħagun

⁴⁴ Jesus nipliutinigai nipitusripluni, “Kisupayaaq uvamnik ukpiqsriyumi ukpiqsriħiñangitchuq uvamnun, aglaan ukpiğigisipmigaa tuyuğiriga.

⁴⁵ Kisupayaam qiñiqsimaruum uvamnik qiñiqsimaamigaa ilaa tuyuğiriga.

⁴⁶ Uvaña nunamun qaumatun ilipluña agğiqsaunuruña, kisupayaaq uvamnik ukpiqsrikpan, irviqagumiñaiqlugu taaqtuamik.

⁴⁷ Kia ivruma tusraagaluaglugich uqauttutitka tupigingitpagich atannigumiñaitchiga. Atakkii agğiñgitchuña atanniqsuiyağluña nunam iñuiñik aglaan anniqsuğiaqlugich.

⁴⁸ Kisupayaam ayagluña, uqauttutiga akuqtungitchumiñ, atanniqsimaagtiqaqtuq. Uqalħum uqautigianikkağma atannigisigaa aqulligmi uvlumi.

⁴⁹ Takku uqangitchuña uvapkuiñaq, aglaan Aapam tuyuğirima tillisiqagaña sumik uqagiraksramnik.

⁵⁰ Uvaña ilisimagiga ilaan tillisigikkaña isruitчуamik iñuulħuruq. Tamanna uqaut-tutigikkağa Aapam uqautigaña uqagitquplugu.”

13

Jesus-ηum Igguitha Maliguaqtimi Isiganjithik

¹ Aasriiñ sivuurajani nigiqpagvikaam taggisiquaqtuam Apqusraaqtitauhigmik, Jesus ilisimaniqsuq aullaḡviksrani tikisilaanjanik nunamiñ marrumakḡa Aapamun. Ilaan pigikkani piqpagiragiplugich marrumani nunami ittuat piqpaginigai isruanunaglaan.

² Jesus-lu maliguaqtiinilu nullautchigñiqsut. Tunḡaum isrummianinjigaa Judas Iscariot, Simon igñigikkaḡa, tunitquplugu Jesus.

³ Jesus-ηum ilisimanigaa Aapam aatchuutigiti-laḡa iluqaan sanḡi inmiñun. Ilisimapmigaa aggiqsi-laani Agaayyutmiñ suli aullaḡniaqtilaani Agaayyutmun.

⁴ Tarraasriiñ Jesus makinniqsuq nigḡvijnñiñ, aasriiñ qalliich atnuḡaani piiḡḡugich, ivgutmik tapsipluni.

⁵ Aasriiñ kuviriḡluni imigmik igḡuḡviuramun, igḡuaqsiḡugich maliguaqtigikkaḡmi isiganjich, aasriiñ allaqtiḡugich ivgutmik tapsigikkaḡmiñik.

⁶ Simon Peter-m tikitmani nipliutinigaa Jesus, “Ataniiq! Ilvich igḡuḡniaqpigich isigatka?”

⁷ Jesus-ηum kiugaa, “Pakma nalugiñ savaaḡikkaḡa, aglaan aquvatigun ilitchuḡigisigiñ.”

⁸ Peter-m nipliutilgiññigaa, “Qakugununniiñ isigatka igḡuḡumiñaiḡaitin.” Jesus-ηum kiunigaa, “Iḡḡuḡitchupkich isigaktin piqatauyumiñaitchutin uvaḡni.”

⁹ Simon Peter-m kiulgiññigaa, “Ataniiq! Isigalhiñḡingisatka aglaan argatkalu niaquḡalu.”

¹⁰ Jesus-ηum kiunigaa, “Kisupayaaq igḡuaniksamaruaq salumallapiaqhuni

iġġutqiksusraunġitchuq avataagun isigaiñ. Iluqasri salummaqsimarusri aglaan taamna atausriq.”

11 Jesus ilisimaniġaa kisumun tuniñiaqtilaani; taatnaqhuni nipliutiginiġaa, “Iluqasri salummaqsimarusri, aglaan atausriq.”

12 Ilaan isiganġich iġġuanikamigich atitqianiklūgich atnuġaanilu utiġniqsuq inimiñun niġġiviniñun. Aasriiñ apiqsruġniġai, “Kaṇiqsivisi sutilaamnik ilipsitñun?”

13 Taiyuġipsitña Iļisautrimik suli Ataniġmik, aasrii nalaunṇapluni taatnaḡiqsi, atakkii taavrumiṇauruṇa.

14 Uvaṇaasrii, ilipsi Atannapsi suli Iļisautripsi, isigasri iġġuġitka. Ilipsipsuuq iġġuutiruksraurusri isigapsitñik avatmun.

15 Qaitchigipsi urrautiksrapstitñik, ilipsipsuuq iñiqtaqaquplusri iñiqsiḡḡaptun ilipsitñun.

16 Iļumutuullapiaqtuamik uqautigipsi, Savaktaaġruk kamanatluktuaniṇunġitchuq ataniġmiñiñ, unniñ uqqiraqti kamanatlunġitchuq taavrumakṇa tuyuġirimiñiñ.

17 Iļisimagupsigik tamatkua qanutun quvianamiuniaqtusri atuġupsigik.

18 Taamna nipliutiginiġitchiga iluqapsigun. Iļisimaniġitka taapkua piksraqtaaġikkatka, aglaan-tuuq uqaliq aglausimaruq immiqsuksrauruq itna, ‘Iñuk niġiqatiga niqimik akilligūqtuq uvamni.’

19 Kilikkipsi taavrumiṇa pakma atumaḡksraṇan sivuani aasriiñ taamna qakugu atuummikpan ukpiġitquplugu ilaṇutilaamnik.

20 Iļumutuullapiaqtuamik nipliutigipsi, iñupayaam akuqtuġumiun kiñapayaaq tuyuġikkaga akuqtuqmiragiṇaṇaptuuq. Suli akuqtuipayaaqtuat uvamnik

akuqtuqmiraǵigaat tuyuǵiriga.”

Jesus Sivuniksriqiruuq Tunikkauliksraǵmiñik

21 Taatnaqqaaqǵugich Jesus ihuilliuligñiqsuq irrutchiǵmiñi aasrii nipliutiplugich, “Iumutuullapiaqtuamik nipliutigipsi, ilapsi tuniñaǵaana.”

22 Maliguaqtit qinǵutiaqsiñiqsut avatmun, kaniqsiñigillapiaqǵugu.

23 Maliguaqtit ilañat, taimña Jesus piqpagikkaña, aquppiñiqsuq tugliupluni Jesus-mun.

24 Simon Peter-m urriqaniǵaa itnaqhuri, “Apiqsruǵuñ kisumik uqautiqaqtilaana.”

25 Taamna maliguaqti qallilaahuni Jesus-mun apiqsruǵniqsuq, “Kisuuva, Ataniiq?”

26 Jesus kiugaa, “Ilaañuruq qaitchikkaǵa uumiña qaqqiaviñauramik misruqqaagǵugu im-iqqamun.” Tarakña tigusripluni qaqqiaviñigmik misruqqaaqǵugu qaiññiǵaa Judas-mun, igñinjanun Simon Iscariot.

27 Judas tiguluqqaagaa qaqqiaq Tuunǵaum isiǵniǵaa. Tarani Jesus-ñum nipliutigaa, “Savaagisrukkan piun qilamik!”

28 Nalliataunniñ niǵiñiaqatauruat kaniqsiñigñiñiǵaat qanuutautilaañanik Jesus-mun nipliutilha.

29 Ilañich maliguaqtit isrumaniqsut, Judas añalatigipmagu maniqagvinat, Jesus-mun tauqsigiaquniplugu inuǵikkaǵmiknik niǵiqpagvikaami, unniñ qaitchityaquplugu sumik inuqsraqtuanun.

30 Judas akuqtuanikamiun qaqqiaviñauraq, tarvauvaa aniñiqsuq. Tarra unnuañuruq.

Nutauruaq Tilliñ

³¹ Judas anianikman Jesus nipliqsuq, “Pakma Iñuum Igñiña kamañaqsipkakkauruq. Suli Agaayyun kamañaqsipkakkauruq Ilaagun.

³² Aasrii Agaayyun kamañaqsipkakkauñqpan Ilaagun, Agaayyutimtuuq inmiñik sagvigisigaa kamañautaa Igñiñan Iñuum, Ilaan kamañausriḡlugu tarvauvaa.

³³ Ililgauramaañ! Uvaña nayuutiqqakku-miñaiqsuña. Pakaaqsigisigaluagipsitña, aglaan Jew-ñuruat uqautipmatun nipliutigipsi pakma, ‘Aullalguitchusri aullaḡviginiakkamnun.’

³⁴ Nutaamik tillitmik qaitchigipsi, Avatmun piqqakutiyumuusri! Atriḡlugu piqqaksriḡiḡa ilipsitñik, taatnatuntuuq piqqagiikkumuusri.

³⁵ Avatmun piqqakutigupsi, iñupayaat ilitchuḡigisigaat uvamni maliguaqtauḡiqsi.”

Jesus Sivuniksriqiruaq Peter-m Piḡlaaḡksrañanik

³⁶ Simon Peter-m apiqsruḡniḡaa, “Ataniiq! Napmuñniaqpich?” Jesus-ñum kiuniḡaa, “Pakma malilguitchiñ aullaḡviginiakkaḡa, aglaan aquvatigun malikkisigikma.”

³⁷ Peter-m apiḡiniḡaa, “Ataniiq! Suvaata malilguitpigiñ pakma? Uvaña tuquḡhiñaḡuqtuña pisigilutin.”

³⁸ Jesus-ñum kiugaa, “Itqanaipiaqpich tuqqutisukḡuña? Ilumutuuruamik nipliutigikpiñ, aqargiqpak qalḡuñaiññaan piḡlaaḡutigigisigikma piñasruniaglaan.”

14

Jesus-ñum Apqutaḡḡa Aapamun

1 Jesus-ᵈum nipliutigai, “Ihuilliuqtitnagich uum-matisri. Ukpiqsrimaagitchi Agaayyutmun, uvam-nun ukpiqsriᵈusripsuuq!

2 Aapaa kiñungani iniksrat iñugiaktuat ittut. Itqanaiyautityağniagipsi iniksrapstitñik. Taatna uqautinayaitchipsi, taatniingitpan.

3 Aasrii aullağuma itqanaiyağiağlugu iniksraqsi aggitqikkisiruᵈa, aasrii uvaᵈnun inᵈmagusri nayuu-titlasriᵈusri nani itchuma.

4 Aasrii iᵈitchuğianikkiksi qanuq tikiññiaᵈiksraqsi taivrumuᵈa aullağniagvigikkamnun.”

5 Thomas-ᵈum nipliutigaa, “Ataniiq! Iᵈisimanğitchikput napmuᵈniaqtilaan. Qanuğlugu taivrumuᵈağniathum apqutaa iᵈisimagisivisigu?”

6 Jesus-ᵈum kiugaa, “Uvaᵈa apqutauruᵈa, iᵈumutuupluᵈa, suli iñuuᵈhupluᵈa. Kiñañniñ Aapaanukkumiñaitchuq kisanik uvapkun.

7 Pakma iᵈitchuği'apsitña iᵈitchuğiᵈmigiksipsuuq Aapaga. Aasriñ uvakᵈaniñaglaan iᵈisimagiksi suli qiñiqsimaplugu.”

8 Philip-ᵈum nipliutiniğaa, “Ataniiq! Aapamik urriqsuutitigut. Taamna inuğikkatuagigikput.”

9 Jesus-ᵈum kiugaa, “Takiruami nayuuti'ama ilipsitñi naagasuli iᵈitchuğingitpiña, Philip? Kisupayaam qiñiqsimaruum uvaᵈnik qiñianiksimagaa Aapa. Suvaatami nipliqpich Aapamik urriqsuutitquplusri?

10 Philip! Ukpiğingitpiuᵈ uvaᵈa Aapami nayuutitilaaga suli Aapa uvaᵈni itilaana? Tamatkua uqalᵈich uqautigianikkatka ilipsitñun uvamniqnisaungitchut. Aapauruam nayuutiruam uvaᵈni iñiqtagigai savaani.

11 Ukpigisritña uqaqama Aapami itilaamnik suli Aapa uvaḅni itilaanjanik! Naagaunniiñ ukpigisritña savaapkun.

12 Iłumutuuruamik nipliutigipsi, kisupayaaq ukpiqsriruaq uvapkun savaḅniaqmiuq savaagikkamnik, piñiaqtuqunniñ kamanatluktuanik savaanik tamatkunakḅa, atakkii aullaqsiruḅa Aapaanun.

13 Aasrii iñiqsisigisigipsi qanusripayaamik injigupsi attapkun piqutigilugu Aapauruam kamañtautaułksraḅaḅun uvapkun Iḅñiguruakun.

14 Sukupayaaq injigupsitña atigikkapkun, iñiqtagigisigiga.

Akiqsruun Ipqitchuam Irrutchim
Qaisaułksraḅanun

15 “Piqpagigupsitña tupigigisigisri tillisitka.

16 Aasrii injigisigiga Aapa qaitchitqulusri atlamik ikayuqtiksramik nayuqtiksrapisitñik qañavak taimuḅa.

17 Taamna Irrusriḅigaa iłumutuulhum. Nunam iñuiñ akuqtulguitchaat qiñingitlugu unniñ kañiqsimaitlugu. Aglaan ilisimagiksi, takku iñuuqatauruq piqatigiplusri suli ilipsitñiinniaqtuq.

18 “Unitchumiñaitchipsi kisiḅuḅusri. Utigilhitchuḅa ilipsitñun.

19 Sivikisuurami nunam iñuiñ qiñitqikkumiñaiḅisaatḅa aglaan ilipsi qiñigisigipsitña, takku iñuułapkun ilipsipsuuq iñuugisirusri.

20 Taimña uvluq tikitpan ilitchuḅigisigiksi Aapamni itilaaga suli ilipsi uvamni, aasriipsuuq uvaḅa ilipsitñi.

21 Kisupayaaq piqaqtuaq tillisimnik tupigiplugillu ilaanuruq piqpaksrirauruq uvamnik. Aapaa piqpagigisigaa piqpaksriruq uvamnik. Uvanaptuuq piqpagigisigiga ilisimapkaġluᅇa ilaanun.”

22 Judas-ᅇum (Iscariot-ᅇungitchuam) nipliu-tiniġaa, “Ataniiq! Qanuġutin ilisimapkaġisivich uvaptiknun ilisimapkasruᅇaᅇnak nunam iᅇuiᅇun?”

23 Jesus-ᅇum kiugaa, “Kisupayaam piqpaksriruam uvamnik tupigigisigai uqaᅇatka. Aapaa piqpagigisigaa suli Aapagalu tikitkisigikpuk iᅇuuniaqasriġlugu.

24 Kisupayaam piqpaksriᅇᅇitchuam uvamnik tupigitlaitchai uqaᅇatka. Uqaᅇhich tusraakkasri uqaᅇiᅇᅇitchitka, aglaan agġiaġaqtuq Aapamiᅇ tuyuġirimniᅇ.

25 “Tamatkuniᅇa uqautigipsi nayuutiᅇaġmasuli ilipsitᅇi.

26 Ikayuqtim Ipqitchuam Irrutchim Aapauruam tuyuġiraksraᅇan attapkun ilisautigisigaasri supayaamik itqaqtitaġlugillu iluqaisa uqauttutitka ilipsitᅇun.

27 Qiᅇuiᅇᅇamik unirvigigipsi. Tutqiu-timnik tutqiu-tiqaqqitchi. Nunam iᅇui qiᅇuiᅇᅇaqaġumiᅇaitchut qiᅇuiᅇᅇaqaqtirrutiptun. Iᅇuilliuqtitnagich uummaisri! Iqsisuᅇaᅇasri!

28 Tusraagipsitᅇa niqliqama aullaġniagᅇnipluᅇa, aglaan agġitqinᅇiagᅇnipluᅇa ilipsitᅇun. Piqpagipiagᅇniġupsitᅇa quviasrugayaġaluaqtusri aullaġniaᅇapkun Aapamun, atakkii Ilaa kamanatluktuq uvamniᅇ.

29 Tamarruniᅇa pakma kilianikkipsi atuummi-

galuaqnagu ukpiqsritquplusri atuummiluni pikpan.

³⁰ Tarakñaaglaan uqaaqtuqatigilguigñiaǵipsi, takku nunam marruma aňalataa, Tuunǵaq, agǵiaqsiruuq. Ilaa piitchaluaqtuuq sanǵimik akiililuna,

³¹ aglaan nunam iñuiñ ilitchuǵiraksraǵigaaat piqpaksriǵa Aapamik. Taatnaqlugu tupigiraǵigiga Aapam tillisipayaana. Makillusri, uvakña aullakta!”

15

Jesus Napaaqtupiatun Ittuq

¹ “Uvaña atriqaqtuna napaaqtupiamik aasrii Aapaga nautchirriqiraupluni.

² Ilaan piiǵaǵigaa akiǵupayaaq uvamniittuuq asririǵaǵitman, sulii naggiuksaqlugu akiǵupayaaq asririǵaǵaktuuaq asririǵaǵaqtuuq.

³ Ilipsi salummakkaunaniqtusri uqalikon uqautigianikkapkun ilipsitñun.

⁴ Piqatautuiñagitchi uvamni sulii uvañaptuuq ilipsitñi. Uvamni nayuutingiqsuañugupsi asririǵaǵumiñaitchusri, atrilugu akiǵuq inmigun asriritlaitchuaq kisanik napaaqtumi itnami.

⁵ Uvaña atriqaqtuna napaaqtumik, ilipsiasriiñ akiqqutun. Kisupayaaq nayuutiruuq uvañni sulii uvaña ilaani, atqunaq asririǵaǵisiruuq, takku sumik iñiqsiyumiñaiptaqtusri piilluna uvaña.

⁶ Kiñapayaaq nayuutingitchuaq uvamni ittuq akiqqutun igitaupluni tuqulliruatu. Taatnatchich akiqqut katitlugich ikniǵmun igittaǵigaich ikipkaǵviksrañatnun.

7 Ilipsi uvamni nayuutigupsi suli uqaligikkatka ilipsitñi, aasriili qanutchimik pigiyumakkapsitñik injiqsruğupsi qaisauniaqtuq ilipsitñun.

8 Aapaa kamanautaa qiñiğnaqtitaugisiruq tumigilugu atqunaq savaaqqallautaiqsi. Taatnatun ukpiqnaqsigiksi maliguaqtigitilaaqsi uvamnun.

9 Piqpagikkağigipsi atriplugu Aapaa piqpaksriħha uvamnik. Nayuutititchi piqpakkutimni.

10 Tillisitka tupigigupsigik piqpakkutimni itkisirusri, atriluguptuuq uvaŋa Aapaa tillisaiñik tupiksripluŋa itmatun piqpakkutaani.

11 Tamatkuniŋa uqautigipsi quvianağikkağa ilipsitñiitquplugu, suli quvianaqaquplusri naamaruamik.

12 “Unauvva tillisiga, piqpakkutiyumuusri avatmun atrilugu piqpaksriħiğa ilipsitñik.

13 Kiñaunniñ kamanatluktuamik piqpakku-taitchuq uumakŋa iñuum qaitchiħhaniñ iñuugiñmiñik piqutigiplugich ilauraani.

14 Ilipsi uvaŋni ilauraanurusri tillisitka atugupsigik.

15 Savaktaağrunik taiyutqikkumiñaitchipsi, takku savaktaağruum ilisimatlaitchaataniğmi surağalħa. Aglaan ilauraanik taiyuutiqağisigipsi, takku supayaamik Aapamniñ tusraakkamnik ilitchuğipkağipsi.

16 Ilipsi piksraqtaağingitchipsitña, aglaan piksraqtaağigipsi suli nalunaigusri asrirriaqaquplusri iñugiaglugu suli asrirrituiñagusri itquplusri. Aasrii Aapam qaitchigisigaasri qanusripayaamik injiğupsiuŋ attapkun.

17 Taatnaqhusri taatnailiplugu tiligipsi piqpakkutitquplusri avatmun.

Nunam Iñuiñ Uumiksriḥat Maliguaqtinik

18 “Nunam iñuiñ uumigikpasri itqagiraksragigiksi uumigikkauḡigaptuuq sivupsitñi.

19 Ilipsi pigipkaḡupsi nunam iñuiñun, piqpaginayaḡaasri pimiktitun ililusri. Aglaan piksraqtaagigipsi marrumakḡa nunakuḡigmiñ pigingiqsitusri tamarrumuḡa; taatnaqhuni nunam iñuiñ uumigigaasri.

20 Itqagiyumagiksi uqalḡhich uqautigikkatka ilip-sitñun, ‘Savaktaagruk kamanatluktuanḡungitchuq atanigmiñiñ.’ Ilinisa piyuakkagigaatḡa, tarrali piyuagisigaasripsuuq. Tupigigaich uqauttutitka, tarrali tupigigisigaasripsuuq.

21 Aglaan ilinisa taatna irrutigisigaasri piqutigilugu pigipkaḡiqsi uvaḡnun, ilisimangitlugu tuyuḡiriga.

22 Aggiñgitchuma suli uqautingitchupkich patchisaikkaunayaqtut. Aglaan pakma pisangitchuuḡutiksraitḡut killuqsautmiktigun.

23 Kisupayaam uumigi'amiña Aapagaptuuq uumigipmiraḡigaa.

24 Savaaqaqsimaitchuma akunḡatni iñuum iñiqtagingaqsimaisanik patchisaikkaunayaqtut, aglaan qiñianikkaluḡlugu iñiqtaḡa uumigi-tuiñaḡaatḡa suli Aapaga.

25 Taamna taatniittuksrauruq taniquplugu taimña uqautauruaḡ aglaksimakḡa maligutaksriusrainitñi, ‘Uumigigaatḡa patchi-sailaakun.’

²⁶ “Aglaan ikayuqti aggiqpan, tuyuginiakkağma Aapamiñ, Irrusria ilumutuulhum Aapamiqnisaauruaq, ilaa uqautiniaqtuq uvapkun.

²⁷ Uqağigisigipsitñapsuuq takku iqataurusri uvamni aullağniikhaniñ.

16

¹ “Uqautigipsi tamatkuniņa ukpiqqutaiqungitlusri.

² Iñuich anitqatağisigaasriunniñ ilinisa katrağvinmikniñ. Aa, piviksraq tikitchumaaqtuq kia iñuum tuqqutchumisi savautriñasrukniagağisuruq Agaayyutmik.

³ Taatnaililugu irrutigisigaasri ilitchuqsrimailigmikkun Aapamik unniñ uvaņnik.

⁴ Aglaan uqautigipsi tamatkuniņa itqagitquplugich uqauttutitka ilipsitñun taimanigu irrutiaqsikpasri taatnaililugu. Uqautingitchaluağipsi tamatkuniņa maliguaqsiutiqqaaqapsi takku nayuqtuiñaqhusri.

Ipqitchuam Irrutchim Savaaņa

⁵ “Aglaan pakma utigniaqama ilaanun tuyugirimnun nallipsi apiqsruqtangitmigaatņa napmuaqsisilaapkun, ‘Napmuņniaqpich?’

⁶ Aasriñ pakma kilikapsi aliatchaktusri.

⁷ Aglaan ilumutuuruamik nipliutigipsi, iluatlukkisuruq aullağiksrağa. Uvvatakkun aullağitchuma ikayuqtiksrapsi utlanņiangitchaasri. Aglaan aullağuma tuyugigisigiga ilipsitñun.

8 Aasrii aggigumi ilitchuḡipkaaqsigisigai iñui nunam nalaunḡitlutinj killuqsautikun suli nalaunḡaruakunlu atanniiviksarakunlu.

9 Uqautigisigai nalaunḡiññilutinj killuqsautikun takku ukpiqsriñḡitlutinj uvamnik,

10 suli nalaunḡaruakun takku Aapamunjaqtuḡa aasrii qinḡitqikkumiññaitchipsitña,

11 suli atanniivikun takku aḡalatchiruaq marru-manı nunami Tuunḡaq atannikkaunjanıktuq.

12 “Uqaksraqaḡaluaqtuḡa iñugiaktuanik ilipsitñun aglaan pakma kaḡiqsiyumiññaitchusri.

13 Aglaan Ipqitchuaq Irrusriq ilumutuulḡimik ilitchuḡipkairuksraq aggigumi, ilaan kaḡiqsipchaaqsigisigaasri iluqaanik ilumutuuruunik. Ilaa uqaḡumiññaitchuq aḡalatchiḡiqaqmatun inḡmigun aglaan uqautigisigaasri tusraakkagmiñnik, suli quliaqtuagutiniagaasri sunik tikitchuksranik.

14 Ilaan kamaḡtitkisigaḡa, takku uqaksraqıkkaga quliaqtuagıniagaḡa ilipsitñun.

15 Iluqaan Aapam pigıkkaga pigipmigıgaptuuq. Taatnaḡlugu nipliutigıgıga Ipqitchuamun Irrutchımun quliaqtuagıniagıniḡlugu ilipsitñun uqaksraqıkkaga.

Alianaq suli Quvianaq

16 “Sivikısuurami qinḡiḡısaallakkısigıpsitña, aasriiñ kiñuvaḡaḡun qinḡıaqsılḡılḡa.”

17 İḡaḡitḡuuq malıḡuaqtaiñ uqaaqsıñıqsut avatmun, “Sumik uqautıvatıḡut itnaqami, ‘Akuniisrunaqsri qinḡiḡıḡısigıpsitña aasriiñ taamuunavak qinḡıaqsılḡılḡa,’ suli itnaqami, ‘Aullaḡniatḡuḡa Aapamun’?”

18 Qanuutauva ‘sivikisuuraq’? Uvagut kanjicsitl̄aitchikput sumik uqautiqal̄ha.”

19 Jesus-ŋum kanjicsimaplugu apiqsruḡul̄hat taavrumuuna nipliutinigai, “Apiqsruqtuutivisi ilipsit̄n̄un sumik qanuutautiqaqtilaan̄anik uqaqama, ‘Akuniisrun̄aqsri qin̄inḡiḡisigipsit̄na aasriin̄ taamuunavak qin̄iaqsil̄gill̄un̄a.’ Taamna apiqsruutigisukl̄ugu uqaksraqtutigivisiun̄ akunnapsit̄ni?

20 Uvaŋa nipliutigipsi ilumutuuruamik, qiapkaḡusriḷu alianniuqtillusriḷu nunam in̄ui quviatchakkisirut, aglaan alianniukiqsi mumikkisiruq quviasruḡimun.

21 Aḡnaq qitun̄giuqtuaq auliyautipmani naglik-saḡaqtuq tikiumal̄hagun atniḡnam, aglaan anaan̄iktiqami puuyuḡaḡigaa nagliksaal̄i auliyaus-rima'ami, quviatchagaqtuq ilaalugruaq anipman nunamun.

22 Taatnatun alianniuḡutiqaḡaluaqtusri pakma aglaan qin̄itqikkisil̄gitchipsi suli uummaisri quviatchakkisirut, aasrii kia-unniin̄ in̄uum ivayaaḡiyumiñaitchaa quvianaq ilipsit̄niñ.

23 Taivrumani uvlumi apiqsruqtaaqsiyu-miñaitchipsit̄na sutigun. Uqautigipsi ilumutun, Aapam qaitchigisigaasri ilipsi in̄igupsiuḡ qanusripayaamik attapkun.

24 Uvuŋanunaglaan in̄iqsruqtan̄gitchusri sumik at-tapkun. In̄iqsruḡit̄chi ilipsil̄i akuqtuiyumuusri suli quvianaksraqsi inun̄aitchumuuq.

Akiil̄it̄niñ̄ha Jesus-ŋum Nunam In̄uiñ̄ik

25 “Uqautigipsi tamatkuniŋa atrikusrautitigun. Pivik tikitchaḡumaruq uqaḡuiḡviksraḡa ilipsit̄n̄un

atrikusrautitigun aglaan uqautitlasrigisigipsi kanjisiñaqsiługu Aapauruakun.

²⁶ Taimña uvluq tikitpan, injiqsruqtağisigiksi at-tapkun. Uvañaunniñ injiqsruutingitkipsi Aapamun.

²⁷ Uvvatakkun Aapam piqpagigaasri takku piq-paksripluſri uvamnik suli ukpiqsriplugu aggiqsi-maliğa Agaayyutmiñ.

²⁸ Uvaña ilumun aggiqsuami Aapamiñ marru-muņa nunamun. Uvva pakma aullaqsiłitchuņa maakņa nunamiņ utiqsaqluņa Aapamun.”

²⁹ Maliguaqtaiñ nipliutinigaat, “Uvvaliqaa uqałhiñ kanjisiñaqtuq. Pakma uqanğitchutinunniñ atritigun.

³⁰ Uvagut kanjigsigikput pakma ilisimahiñ supayaamik. Inuqnanğitchuq kisumun apiqsruqtaqulutin. Taavrumuuna ukpiğigikput aggiqsuanułhiñ Agaayyutmiñ.”

³¹ Jesus kiugai, “Uvvapakma ukpiqs-riliqpaalukpisi?

³² Pivik tikiññaqtuq, tikiuamaaniktuqami, iluqasri siammayaagtitauliksraqsi, atausriukat-tağusri kiñunnapsitñun kisiñnuğluņa. Aglaan kisimallapiaq inğitchuņa, takku Aapaa nayuğaņa.

³³ Tamarrumiņa uqautigipsi qinuiññaqaquplusri piqataulapsigun uvamni. Nunam inuiñ naglik-saaqtitkisigaasri, aglaan quviatchauğikkitchi. Uvaña akiilianiksimagiga nunam aņalataa.

17

Jesus-ņum Injqsrułha Inmiguņ

¹ Jesus taatnaanikami, ilaa aagluqhuni nipliğñiqsuq, “Aapaan, pakma piviksraq

tikiumaruq. Kamañaqsiḡkaḡuñ Iḡñiḡiñ, Iḡñiḡipilli kamañaqsiyumagaatin.

² Uvvataḡku ilvich añaḡatchitḡḡapkaḡiñ iluḡaitñik iñuñnik suli qaitchitḡḡapluni isruitḡhuamik iñuñḡmik iluḡaitñun qaisaḡikkaḡnun ilaanun.

³ Una isruitḡhuaḡ iñuñḡ itnautauruḡ, iñuñich ilitchuḡsriḡksrañat ilipnik kisivich ilumun Agaayyutautilaḡnik suli ilitchuḡilugu Jesus Christ ilvich tuyuḡikkan.

⁴ Ilitchuḡipkautianikkiga kamañahiñ nunam iñuiñun. Itqanañanikkiga savaaksrirutigikkan uvañnun.

⁵ Pakma, Apaañ, kamañaqsiḡkañña sivuḡḡapni, kamañautim atrinañik piḡikkaḡma itnama ilipni nuna iñiḡtaugaluḡaḡnaguñniñ.”

Jesus Inḡisruutriḡha Maliguaḡtimiñik

⁶ Uvaña ilitchuḡipkautigianikkikpiñ iñuñnun ilvich qaisaḡnun uvañnun marrumañña nunamiñ. Ilvich piḡiliutigitin, aasriñ qaitkitin uvañnun, aasriñ tupiḡigaat uḡaḡhiñ.

⁷ Pakma ilitchuḡigaat suapayaaḡ qaisan uvañnun agḡiḡsaḡha ilipniñ.

⁸ Qaitchigitka uḡaḡḡmik qaisaḡnik uvañnun. Ilinisa akuḡtuḡḡugu, ilitchuḡigaat ilumun agḡiḡsuañuḡiga ilipniñ ukpiḡiplugu ilipnun tuyuḡiḡiga.

⁹ Agaayyutigitka tamatkua. Pakma agaayyutingitchitka nunam iñui, aglaan agaayyutigitka tamatkua qaisatin uvañnun, takku ilinich piḡigitin.

10 Iluqaan uvaᅇa piga pigipmigiñ suli iluqaan ilvich piñ uvaᅇaptuuq pigigiga, aasriiñ kamanakiᅇa qiiñiqnaqtitauruq tamatkunuuna.

11 Pakma utlautiniaqtuᅇa ilipnun nunami ingiᅇluᅇa, aglaan tamatkua inniaqtut nunami. Ipqitchuaq Aapaan! Qaunagiyum-migitin annautruᅇlugich saᅇᅇigikkanagun atigikkaqpich qaisaᅇikkapkun uvaᅇnun, ilinᅇlli atautchiiñauyumuut atrilugu uvaguk atausriuliqpuk.

12 Uvaᅇa nayuutinnamni nunami ilinᅇitñi qaunagigikkatka annautruᅇlugich saᅇᅇiagun atigikkaqpich, ilvich atchiutigikkapkun. Qaunagigitka aasrii atausriqunniiñ tammanᅇitchuq, aglaan taimña iñuk tammaqtuksrauruq, Agaayyutim uqaᅇha immiutaupluni.

13 Pakma utlautiyasriruᅇa ilipnun. Taatnaiᅇiplugu uqaqtuᅇa innamni nunami, ilinᅇich piqaquplugich quvianaᅇikkamnik inuᅇaiᅇlugu.

14 Qaitchiruᅇa uqaᅇᅇnik ilinᅇitñun, aasrii nunam iñuiñ uumigigaich, takku piqatiginᅇiqᅇlugich nunam iñui atriplugu uvaᅇa piqataunᅇiᅇiᅇa nunam iñuiñun.

15 Uvaᅇa iniqsrungitchikpiñ piiqulugich marrumakᅇa nunamiñ, aglaan inᅇigikpiñ qaunagitquplugich pinᅇᅇnaiᅇlughich tuunᅇaᅇmiñ.

16 Uvaᅇa piqataunᅇitmatun nunam iñuiñun ilinᅇittuuq piqataunᅇitchut nunam iñuiñi.

17 Ilumutuᅇᅇapkun ipqiᅇsimaakkich ilipnun. Uqaᅇhiñ ilumutuuruq.

18 Tuyuᅇigitka nunamun, ilvittuuq tuyuqaqmatun uvamnᅇik nunamun.

19 Ilinᅇich piqutigiᅇlugich ipqiᅇsimaagtᅇa

ilipnun, ilinjittuuq ipqiqsimaacaqplugich ilipnun ilumutuulikun.

Jesus Injirsruutriĥa Ukpiqtuanjuruapayaanik

20 “Agaayyutingitchitka kisiisa tamatkua, aglaantuuq taipchua ukpiqsriruaksrat uvamnik ilinjisa uqalĥatigun.

21 Agaayyutigitka iluqaġminj atautchisun itquplugich. Aapaan! Atautchisuttuq illich uvaptikni, atrilugu ilvich uvamniitmatun suli uvaŋa ilipni. Taatnatuq atausriuyumuut, taavrumuunali nunam iñuiñ ukpiġiagutiyumigaat ilvich tuyuqaĥiñ uvaŋnik.

22 Uvaŋa qaitchigitka atrinjanik kamanaliqipich qaisaqpich uvaŋnun, piqutigiplugu ilinjich atautchiiñauliksraŋat atrilugu uvaguk atausriulikpuk.

23 Uvaŋa illuŋa ilinjitñi suli ilvich uvaŋni, taavrumuuna ilinjich atausrinjnuġumuut. Nunamli iñuiñ kaŋiqsiyumigaat ilipnun tuyuġiġa suli ilvich piq-paksriĥiñ ilinjitñik piqpaksripmatun uvaŋnik.

24 Aapaan, tamatkua qaisatin uvaŋnun iqatigisrukkitka sumiitchuma ilinjitñun qñiġquplugu kamanauun pigipkakkan uvaŋnun takku ilvich piq-pagipluŋa nuna iñiqtanaiñŋaan.

25 Nalaunŋaruaq Aapaan! Nunam iñuiñ nalugaatin, aglaan uvaŋa ilisimagikpiñ suli ukua maliguaqtit ilitchuġigaat tuyuġitilaaġa ilipnun.

26 Ilitchuġipkaġikpiñ ilinjitñun, suli ilitchuġipkapsaġniġikpiñ. Tarrali piqpaksriġiq piqpakutigikkan uvaŋnun uvaŋalu nayuutiyumuunuuq ilinjitñi.”

18

Jesus-ḡum Tigurautha

¹ Jesus agaayuanikami taavrumani, aullaḡniqsuq maliguaqtiniḷu ikaaḡḷugu kuuḡuuraq taiñaqtuaq Kidron-mik. Taakmanianaḡani inniqsuq nautchiivik. Jesus maliguaqtiniḷu isigniqsut taavrumaḡa. ² Judas-ḡumaasrii, aatchuutigitniktuam ilaanik, ilisimaniḡaa suniitilaaḡa. Uvvatakku Jesus-ḡum taruḡautisruuniḡai akulaiḡḷugu maliguaqtini tarani.

³ Taatnaqhuni Judas utlautiniqsuq nautchiivimun piḡasriqhuni aḡuyyiuqtinik suli agaayyuvikpaum qaunaksraiñik, tuyuuplutiḡ qaukḷiḡiḡiñiḡaḡa agaayuliqsiniḡaḡa suli Pharisee-ḡuruaniñi, saagaqhutiḡ satkunik suli nanniñik.

⁴ Jesus-ḡum kaḡiqsimaplugu suapayaaḡ atuumaniaqtuaq iḡmiñun paaḡniḡai nipliutiplugich, “Kiña pakikipisiuḡ?”

⁵ Taapkua kiuniḡaat, “Jesus Nazareth-miu.” Ilaan kiugai, “Uvaḡa taimñaauruḡa.” Judas-ḡum, aatchuutigitniktuam ilaanik, qichaḡasriḡsimaniḡai tamatkua pakaktuat.

⁶ Jesus-ḡum nipliutipmatiḡ, “Uvaḡa taimñaauruḡa,” tamatkua kiñumuktuqhutiḡ ulḡusraaḡniqsut nunamun.

⁷ Jesus-ḡum apiḡsrutḡiḡiḡai, “Kiña pakikipisiuḡ?” Kiuniḡaat, “Jesus Nazareth-miu.”

⁸ “Uḡautianikkipsi ilaanuḡtilaamnik. Ilipsi pakakkupsitña, maliguaqtitka aullaḡtitchigik!”

⁹ Taatna nipliutiniḡai Jesus-ḡum taḡiḡsaḡḷugu nipliutigimaanikkani itnaiḷiplugu, “Aapaan, atausriḡunniñi tammanḡitchuḡ qaisaḡniñ uvaḡnun.”

10 Simon Peter-guuq savikpaqaqhuni, aasriiñ amuliqamiuñ anaupluni ilaan siutaiqsigniġaa taliqpianik tamarrumiña qaukhiata agaayuliqsit savaktaa, atiqaqtuq Malchus-mik.

11 Jesus-ñum nipliutigaa Peter, “Tugvaġuñ satkugikkan puñjanun. Isrumavich akuq-tuġnianġiññasrugalugu uvamnun nagliksaġutiqqak Aapama sivunniagikkaña uvamnun? Uvaña nagliksaġluña tuquruksrauruña. Imiqtak-sraġigiga taamna imaña qallutim Aapama qaisaña uvamnun?”

Annas-ñum Apiqsruqtuiħa Jesus-mik

12 Anjuyyiuqtit piqasriqhutin qaukhiġmiknik suli Jew-ñuruat qaunaksriñisa tiguñiġaat Jesus qiliqsruqługu,

13 aasrii sivulliuplugu Annas-muutiplugu ataniġmun, taataruanjanun Caiaphas-ñum. Caiaphas-guuq qauqhiupluni agaayuliqsauniqsuaq tamarrumani ukiumi, niñuagiplugu taavruma Annas-ñum atangum.

14 Taamna Caiaphas uqautriñiqsuaq qaukhiñitñik Jew-ñuruat iħuatlukkisiñiplugu atausriq iñuk tuqqutaukpan piqusriġuni iluqaitñik iñuñnik.

Peter-m Piilaqaħa Jesus-mik

15 Simon Peter-m suli atlam maliguaqtim kiñuagun maliñiġaak Jesus. Taamna atla maliguaqti, iħisimaplugu qaukhiata agaayuliqsit, isiġniqsuq igluqpanjanun qaukhiata agaayuliqsit piqatigiplugu Jesus.

16 Peter-li qichaġniqsuq tatkiani paami. Taamna atla maliguaqti, iħisimaplugu qaukhiata agaayuliqsit,

aniñiqsuq kiñumun. Itqutiniġaa Peter tatqamunja uqatigianikamiunġ niviaqsiagruk taluliqiri.

¹⁷ Taavruma taluliqirim niviaqsiagruum nipliutiniġaa Peter, “Uvva, ilagivatin maliguaqtaifñ tatqavruma iñuum?” Peter-m kiugaa, “Ilagingitchaatja.”

¹⁸ Alappaanupluniguuq savaktit suli qaunaksrit ikniqsuqhutinġ aumaniñ qichagñiqsut avataani auksiqhutinġ inmiknik. Peter-m qichaqasriqamigich, auksiaqsiqmiñiqsuq inmiñnik.

Qaukliata Agaayuliqsit Apiqsruqtaiħha Jesus-mik

¹⁹ Qaukliata agaayuliqsit apiqsruqtuġniġaa Jesus ilaan maliguaqtaigun suli ilaan ilisauttutaigun.

²⁰ Jesus-ġum kiugaa, “Uqagaqtunja sagviplunja kisupayaamun. Ilisautrisruuruja Jew-ġuruat katragvinjitñi suli agaayyuvikpanjatni. Nipiqangitchunja qanutchiñnik iriġaqtuġlunja.

²¹ Suvaatami apiqsruqtaqpsitñha uvaña. Apiqsruqsigik tamatkua iñuich tusraaritka sumik uqautiħhat uvañnun. Ilinġisa ilisimagaat qanuq uqaliġa.”

²² Taatnaqman Jesus ilaġataguuq qaunaksrit patiktiqluġu nipliutigaa, “Qanuqhutin itnailipluġu kiuliqpiunġ qaukliat agaayuliqsit?”

²³ Jesus-ġum kiugaa, “Uvaña nipliġuma qanutchimik nalaunġaiġluġu uqautigiun iluqaitñun uvaniittuanun. Aglaan nalaunġaruamik pakma nipliġniġuma, suvaata patikpiña?”

²⁴ Annas-ġum tuyuġiniġaa Jesus qiliqsruutraq Caiaphas-mun qaukliat agaayuliqsitnun.

Peter-m Piiġaaqapsaatha Jesus-mik

25 Peter-guuq auksigugaagñiqsuq ikniǵmun aasriiñ iñuich apiqsruǵniǵaat, “Taavruma iñuum ilaǵingitpatin maliguaqtaiñ?” Peter-m piilaagutiniǵai, “Ilaǵingitchaatǵa ilaan maliguaqtaiñ.”

26 Ilaǵataguuq qaukhum agaayuliqsim savaktaiñ, ilaǵinikkaǵan taivruma siutaiqsikkaǵan Peter-m, nipliutiniǵaa, “Qiniǵingitpigiñ piqatauplutin ilaani nautchiivini?”

27 Peter piilaalǵiññiqsuq, “Ilaǵingitchaatǵa.” Taat-naqmiuǵlu taimña aqargiqpak qalǵuqtaǵniqsuq.

Pilate-ǵum Apiqsruqtaiǵha Jesus-mik

28 Taapkua aullautiniǵaat Jesus Caiaphas-ǵum tupqaniñ kavanam Pilate-ǵum inaanun uvlaatchaurami. Aglaan Jew-ǵuruat isiǵataunǵiññiqsut tatqamuǵa aǵliqsralikun salumaigumangitlutini inmiknik. Piqutigiplugu niǵiqatauliksratiñ itquplugu niǵiqpagvikaami taggisiǵaqtuaq Apqusraaqtitauǵmik.

29 Taatnaǵhuni Pilate anipluni uqaqatigityaq-tuaǵniǵai nipliutiplugich, “Sumik aǵvisiǵaqpisiuǵ qamna iñuk?”

30 Taapkua kiuniǵaat, “Uvagut tikiutinayaitchikput ilipnun ilaa savvaqǵukkataǵuni piñgitpan.”

31 Pilate-ǵum nipliutiniǵai, “Tigusriuǵ ilipsitñik atanniqsuǵlugu tuvraǵlugich maligutaksrasri.” Jew-ǵuruat kiuniǵaat, “Rome-maǵmiut tuqqutchipkaiyumiñaitchaatigut iñuǵmik maligutaksrirutiptigun.”

32 Taamnaguuq atuummiñiqsuq immiutaupluni Jesus uqautigimakkaǵanun qanuq ililugu tuqqutauliksraǵmigun.

33 Pilate isiqniqsuq kiñumun inimiñun aasrii tuqluqlugu Jesus-ñum apiqsruñigaa, “Uvva umialigivatin Jew-ñuruat?”

34 Jesus-ñum kiuniñigaa, “Taamna apiqsruuti-giviun ilipniñhiñaq naaga atlat uqautivatin uvapkun?”

35 Pilate niqliqsuq, “Jew-ñunasugiviña? Jew-ñuqativich suliquakñisa agaayuliqsit qaisağigaatin uvañnun. Suruami pivatin?”

36 Jesus-ñum kiugaa, “Uvaña umialgungitchuña marrumani nunami. Umialguguma atrilugu umialik marrumani nunami, maliguaqtitka anuyakkayaqtut tigutqunğılluña Jew-ñuruanun. Aglaan anjalatchiğiga maakñaqtaunğıpiaqtuq.”

37 Pilate-ñum apiqsrułiñiñigaa, “Ilviñmi umialguvich?” Jesus-ñum kiugaa, “Tarra, nipliutigigiñ umialgunipluña. Uvaña aniruañuruña sulinunamuktuañuruña piqusriqluña uqaliksrapkun ilumutuuruamik. Kisupayaam iñuuruam ilumutuulikun naalagağigaaña.”

38 Pilate-ñum apiqsruğaa, “Suami una ilumutuuliq?”

Jesus Tuquruksrağugaat

Pilate-ñum kiñumun anilgitluni Jew-ñuruanun nipliutiniğai, “Uvaña paqitchilğıuiñiñiqsunña sumik tuqurrutiksrananik.

39 Aglaan tuvraqługu atuumirağikkaqsi piñhiñaaguuutigiga patchisaiğikiksrağa isiqtamik ilipsitñun uumani niğiqpagvikaami taggisiqaqtuuq Apqusraaqtitaułiğmik. Ilipsi uvañnun patchisaiqsitquvisiun umialgat Jew-ñuruat ilipsitñun?”

40 Taapkua kiugaat nipitusrillapiaqhutiñ, “Taamnaungitchuaq, pisutlukkikput Barabbas.” Taamna tiglinniaqtauruq.

19

1 Tarra Pilate-ñum Jesus tigupkaqlugu ipiğaqtuqsiupkağniğaa.

2-3 Anuyyiuqtit niaquusrigñiğaat kakitlağnanik suli atnuğaaqługu umialiktamik ukiłhaağiksaamik aasrii nipliatiagsiplugu, “Iñuuqpakkumuutin umialgat Jew-ñuruat.” Suli tikiñniğaat patiktiqataaqsipluguasrii.

4 Pilate-ñum anitqikhuni nipliutinigai iñuich, “Pakma ilaa annisigisigiga ilipsitñun, ilitchuğitqulugu uvaña sumik paqitchiñğihagun atanniusriaksrañanik pigiililugu.”

5 Jesus aniñiqsuq niaquutilik kakitlağnanik suli umialiktamik atnuğaalik. Pilate nipliutinigai iñuich, “Uvva, qiñiqsiuñ iñuk!”

6 Qaukñinich agaayuliqsit suli qaunaksrit qiñiqamitruñ igiallaksağniqsut, “Kikiaktuutisriuñ sannigutamun, kikiaktuutisriuñ sannigutamun!” Pilate-ñum nipliutigai, “İlipsi tigulugu kikiaktuutisriuñ sannigutamun. Paqitchiñğitchuña agvisiksrañanik atanniusriaqahiksrañan taatna.”

7 Jew-ñuruat kiunigaa, “Maligutaksraqagtugut uqalıqaqtuamik ilaa tuquruksrauplugu takku nipiqaqtuq igñiginipluni Agaayyutmun.”

8 Pilate-ñum tusraa'amigich taatna nipliaruat, ilaa naviasrulillapiaqhuni itqutipkağniğaa Jesus.

9 Aasrii ilaa isitqikhuni tatqamuña uqaqsittaagvinmun nipliutinigaa Jesus, “Nakiñ agğiqsuami?” Aglaan Jesus kiungiñniğaa.

10 Pilate-ŋum nipliutilgiññigaa, “Ilvich uqautisrunğitpiña? Itqagiun uvaŋa aŋalatchirrutiqaligaa patchisaiłhiñauplutin sulikiakiaktuutipkałhiñauplutin sannigutamun.”

11 Jesus-ŋum kiugaa, “Pigigiñ aŋalatchiliq uvapkun kisianik qaisaułhagun ilipnun Agaayyutikun. Taatnaqhuni taimña iñuk qaitchiruaq uvamnik ilipnun killuqsautiqaqtuq kamanatluktuamik ilipniñ.”

12 Pilate-ŋum tusraa'amiun taamna ilaan annautisrulillaŋiatlukkaluagñigaa patchisaiğlugu. Aglaan Jew-ŋuruat igialaplutiŋ kiumaniğaat, “Annaktitchupku una iñuk, Caesar-m Rome-miittuam ilauraagiyumiñaitchaatin. Kiñapayaaq iŋmiñik ataniguqtaqtuaq Caesar-m akilligigaa umialguruam Rome-mi.”

13 Pilate tusraa'amigich tamatkua nipliatit, ilaan annisiniğaa Jesus aasrii aquvitluni atangum inaanun, taggisiliŋmun “Iyağanmik Natilik,” aasrii Hebrew-tigun taiyuutiqaqhuni “Gabbatha.”

14 Uvluqpaguqtuami uvluani paqnałhum niğiqpagvikaamun taggisiquqtuam Apqusraaqtitauiğmik, Pilate nipliutiniğai Jew-ŋuruat, “Kiikaami, uvva umialiksi!”

15 Tamatkua iñuich igialaplutiŋ kiuniğaat, “Tuqulli! Tuqulli! Kikiaktuutili sannigutamun.” Pilate-ŋum apiqsruğniğai, “Uvaŋnun kikiaktuutipkaqtitquvisiun umialigikkaqsi sannigutamun?” Qaukñiŋich agaayuliqsit kiuniğaat, “Uvagut qaukligmik umialiqagtugut Rome-mi. Avataagun atlamik umialiqanğitchugut.”

16 Tarra Pilate-ŋum qaiññigaa Jesus ilinjitñun aŋuyyiuqtinun kikiaktuutitquplugu sannigutamun.

Jesus Kikiaktuutigaat Sanniġutamun

17 Tamatkua iñuich aṇalatkaqsiñiġaat Jesus. Aniñiqsuq akiyaqhuni kikiaktuutriviḡsraġmiñnik, tikiutiḡlugu nunamun taiyuutiqaqtuamun “Niaqum Saunġanik,” Hebrew-tigunaasrii taiyuutiqaqhuni “Golgotha-mik.”

18 Taapkua aṇuyyiuqtit kikiaktuutinigaat Jesus sannigutamun, piqasriqḡlugu malġuṇnik atlanḡnik iññuṇnik kikiaktuutiḡlugu sannigutanun avataa-nun, Jesus qitiqḡliutiḡlugu.

19 Pilate-ḡum aglanigaa ilisimmatiksraq aglak aasrii taapkua aṇuyyiuqtit ilipḡlugu sannigutam qulaanun, itna aglalik, “Jesus Nazareth-miu, umialgat Jew-ḡuruat.”

20 Iñugiaktuat Jew-ḡuruat agliqiniġaat, taamna Jesus kikiaktuutikkauvia uṇasriñġitluni nunaqqimiñ. Ilisimmatiksraq aglak aglak-simapluni piñasruinutlugu uqautchisigun Hebrew-tigullu Latin-tigullu suli Greek-tigun.

21 Jew-ḡuplutiḡ qaukḡiḡisa agaayuliqsit itnaġniġaat Pilate, “Aglaknagu ‘Umialgatnik Jew-ḡuruat,’ aglaan ‘Taamna iñuk uqaġniḡlugu, uvaṇa umialigigaatḡa Jew-ḡuruat.’”

22 Pilate-ḡum kiuniġai, “Qanuq ilipḡlugu uvaṇa aglakkaga taatna aglaksimagisuruq.”

23 Aṇuyyiuqtit kikiaktuutianikmatruḡ Jesus sannigutamun, tiguniġaich atnuġaani autaa-gaqsiḡlugiḡ sisamainutlugiḡ, atausriuttaagutiḡ piqatlasriḡlutiḡ, aasriiñ atnuġaana kiluiḡlaaq ukiḡhaaq aulailaq qaliġurrianumanisquq.

24 Aṇuyyiuqtit uqaqsiñiqsut avatmun, “Aliktusruṇaḡnagu una, nalautchaagautigilakput

ilitchuġisaglugu kimun piginiaqtilaanja.” Taat-naqamitruġ immiġniġaat uqaliq uqautigimaruaq itna,

“Ilinġisa autaagaich atnuġaatka inġmiknun, sulġi nalautchaagautigiplugu atnuġaaga.” *Psalm 22:18*

Anuyyiuqtit piġniġaat taamna.

²⁵ Taatnaqtitlugich qichagġniqsut killinġani kikiaktutrivium Jesus aakanġalu, sulġi aakanġan aniqataa, Mary-lu ilaqataa Clopas, sulġi Mary Magdalene.

²⁶ Jesus-ġum qinġiqamiuġ aakani sulġi malġiguaqti piqpagikkani qichaqatauruak, nipliutiniġaa aakani, “Aakaanġ, tarra iġniġiġni!”

²⁷ Sulġi nipliutiġlugu taamna malġiguaqti, “Tarra ilvich aakan!” Tarakġaniġaglaan taavruma malġiguaqtim inġmanġniġaa kiġnuniġmiġn.

Jesus-ġum Tuqulġha

²⁸ Jesus-ġum ilisimaniġaa, sum iluqani immikkauġha, sulġi aġliqsimaruaq uqaliq immianiktitchaqġlugu nipliġniġisug, “Imiġuktunġa.”

²⁹ Piġaluguuq tamaani inniġisug imalik siġniġagluktuamik misruqqumik. Tarra ilinġiġaat misruktaqtaq misruqqumun, aasiiġn akiqqumik israuttusriqġlugu takpichunġa israagutiġlugu qaqġluuknun.

³⁰ Jesus akuqtuqamiuġ misruġuq nipliġniġisug, “Tarra naattug.” Aasriiġn sikitlugu niaquni aniġniġniġniġisug.

Jesus Kapigaat Sanniġaagun

³¹ Tarra Jew-ġuruat inġniġiġaat Pilate, niugaaqtaġukġugich tuqunagġiaquplugich taapkua anġutit tuqqutauruat aasrii atqaqtiġlugich

sannigutañitñiñ. Taatnağunniqsut takku tikiumapluni tallimmiuq akunniqsaami ilinisa nivinatqungitlugich timit sannigutañitñi minguiqsiagvium uvluani, takku tikiumani-aqhuni nuimaniqsraq minguiqsiatq atlaniñ minguiqsiatqniñ.

³² Anuyyiuqtit taruñaqamiñ niugaaqtağniğaiç taapkuak avataani Jesus-ñum tuqqutauqatauruak Jesus-kun.

³³ Aglaan tikitmatruñ Jesus ilitchuğiniğaat tuquaniksimalha. Taatnaqlugu ilinisa niugaaqtanğiñniğaat.

³⁴ Aglaan ilañata anuyyiuqtit kapiniğaa panamiñik Jesus-ñum sannigaagun aasrii tarvauvaa auglu imiğlu maqiplutik.

³⁵ Iñuk taamna qiniqtuaq taavrumiña ilisimarrigñiğaa ilipsipsuuq ukpiqsritquplusri. İlaan uqauttutaa ilumutuuruq, suli ilisimagaa uqauttutmi ilumutuulha.

³⁶ Taatnailiplugu iñiqtauniqsuq aglausimaruq uqaliğmi immiqługu, “Nalliatunniñ sauniğikkañiñ piyaqtakkauyumiñaitchut.”

³⁷ Suli atla uqaliq itnaqsimaruq, “İlinisa sukuiğługu qiniğisigaat ilaa kapukkaqtin.”

Jesus-ñum İluvikkaulha

³⁸ Taavruma aquagun Joseph-guuq Arimathea-ğmiu maliguaqtaupmiñiqsuq Jesus-minalunautchipłuni takku iqsimmağmi Jew-ñuruanik pipluni. Apiqsruqman Pilate-ñum pitquniğaa timi, Joseph-ñumaasrii aullautiplugu.

³⁹ Nicodemus, taimñaptuuq qiniğiaqtuaq Jesus-mik unnuami, tuvaaqatauniqsuq Joseph-mi

saagaqḥuni tallimakiḥiatun uqumaisilaaliḥmik tipraḡiksautinik atlagiḥiḥnik atiqaqḥuanik myrrh-miglu aloe-miglu.

40 Taapkuak iḥḥuk piḥiḡaak Jesus-ḥum timaa nimiḥsruḥḡuḡu ukiḥḥaamik piunḡiyaikkusriḥsuḥsimmaan, taatnatun Jew-ḥuruat timimik savaaqagaḡiḥhat atripluḡu.

41 Taavrumaniḡuḡ nautchiiviḥmi Jesus-ḥum tuḡḡutauviani inniḥsuḡ nutaaḡ iḥuviḥsraq atuḥsi-maiḥaaḡ.

42 Uvvaasriḥḥ piḥigipluḡu Jew-ḥuruat paḥnaviat, sulī taavruma iḥuviḥsram ḥaniḥḥaḡun, inillaḥḥniḡaḡat Jesus taruḡa.

20

Iḥuviḡ Iḥuitchuaḡ

1 Uvlaatchaurami aullaḡniisautaani akuniḥsaam tanuḡagaḡuḡaaḡtitluḡu, Mary Magdalene iḥuviḡmuḥniḥsuḡ aasrii ḥiḥiḥḡuḡu iyaḡak. Piiḥsimaniḥsuḡ paananiḥḥ iḥuviḡum.

2 Aḥpaḥsruḥḡuni utlautiniḥsuḡ Simon Petermun sulī atlamun maliguaḡtimun, Jesus-ḥum piḥpagikkaḥanun, aasrii uḡautipluḡik, “Iḥuich aullaḥtinigaaḥ Ataniḡ iḥuviḡmiḥ. Iḥitchuḡiḡiḥḡichikput napmun inillaktiḥlaḥḡa.”

3 Peter-lu atlalu taamna maliguaḡḡi utlautiniḥsuk iḥuviḡmun.

4 Iḥuḡatik aḥpaḥsruḥḡutik, aḡlaan iḥaḡataan maliguaḡtim uniḥḥiḡaa Peter tikiḥḡaaḥḥuniasrii iḥuviḡmun.

5 Auḡrukami ḥiḥiḡniḡaa ukiḥḥaaḡiksaaḡ nimiḥsru-utaa aḡlaan isiḡiḥḥiḥiḥsuḡ.

⁶ Kiñuagun tikitñami Simon Peter uiyuiñaqhuni isigñiqsuq tatqamuña qñiqługich aasriñ ukiłhaat nallaviani,

⁷ suli ukiłhaaq nimğutauruaq Jesus niaquanun inillaksimangiññiqsuq taapkunuña ukiłhaanun aglaan imullaksimaniqsuq ilaagun.

⁸ Taimñali atla maliguaqti tikiłgaagaluqtuag iluvigmun isiqmiñiqsuq, qñiqługu aasrii ukpiqsripluni.

⁹ Ilinjik kaniqsianilguiññiğaaqsuli aglausimaruaq uqalıq itnaqsimaruaq ilaa anitqikkisiñiplugu tuqułigmiñ.

¹⁰ Tarakña taapkuak maliguaqtik utigñiqsuk anılaaqhutik.

Jesus-ñum Sagviłha Mary Magdalene-mun

¹¹ Mary-li silataani itluni iluvğum qianiqsuq. Qiallagmi auğruağniqsuq qñiğukhuni iluvigmun.

¹² Aasrii qñiqtuq malğunnik israğullanik atnuğaallanik qatiqtaanik aquppiruak Jesus-ñum timaan irviani, ilaqataa niaquan tunjaani aasriiñ ilaqataa isigaiñ tunjaatni.

¹³ Taapkuak nipliutiniğaaq, “Marii, suvaata qiavich?” Kiuniğik, “Iñuich aullautiniğaat Ataniğaa, aasriiñ nalugiga ilinjitñun napmun inillaktilaaña.”

¹⁴ Taatnaqqaaghuni kiniaqhuniasrii qñiğniğaaq Jesus qichaqtuagtuag, aglaan ilitchuğingñiğaaq Jesus-ñutilaaña.

¹⁵ Jesus-ñum apiqsruğniğaaq Mary, “Suvaata qiavich? Kiña pakikpiun?” Ağnam nautchialiqinasugiplugu nipliutiniğaaq, “Iñuuk, aullautigupku uvakña, uqautillaña napmun inillaktilaaña; uvañali aiyumigiga.”

16 Tarra Jesus tuqługaa atqanik, “Marii!” Ağnaq kiniaqhuni uqağniqsuq ilaanun, “Rabboni!” (itnautauruaq Hebrew-t uqausrinjisigun, İlisautrii!)

17 Jesus-ñum nipliutitqinñigaa, “Aksinñiaqnaña takku aullangitchunasuli pakmuña Aapamun. Aglaan aullagutin aniaqatiumnun kiligiakkich pakmuñağniagnañıluna ilaanun Aapamnun Aapagikkapsitñunlu, uvaña Agaayyutimnun suli ilipsi Agaayyutipsitñun.”

18 Mary Magdalene uqautilityağniğai maliguaqtit qinigniplugu Ataniq suli tamatkuniña uqautinipluni.

Jesus-ñum Sagviłha Maliguaqtimiñun

19 Tamarrumani uvlumi unnukman aullağniisautaani akunniqsaam, maliguaqtit katimmiñiqsut atautchimi kiluusautiplutin nuyuaqhutin Jew-ñuruaniñ. Taimmaiñaq Jesus-ñum tikitlugich akunanıgñigai nipliutiplugich, “Qinuiññaq ilipsitñun!”

20 Taatnaqqaaghuni qinigtinnigai ikiñigmiñik arğanmiñi suli saniqqamiñi. Tarra maliguaqtit quviatchañniqsut qinıqamitruñ Ataniq.

21 Jesus-ñum nipliutitqinñigai, “Qinuiññaq illi ilipsitñun! Atriplugu Aapam tuyuqalħa uvamnik, taatnatuntuuq tuyuğigipsi.”

22 Taatnaqamigich aniqsaagviginiğai taapkua maliguaqtini nipliutiplugich, “Akuqtuqsiun İpqitchuaq İrrusriq.

23 İlipsi natqiusrimaagupsigik iñuich killuqsautinich natqikkaurut, aglaan natqiusrimaangitchupsigik killuqsautinich natqikkaungitchut.”

Jesus Sagviḷha Thomas-mun

²⁴ Ilaṅarguuq maliguaqtit, Thomas-mik taiyuutilik Malgimik, tarani ingiññiqsuq Jesus tikitman.

²⁵ Atlat maliguaqtit uqautinigaat, “Qiñigikput Ataniq!” Thomas nipliutinigai, “Qiñingisuaḡupkich ikiñiñi kikiagich argaiñi suli ililugich argatka ikiñiñanun saniḡaani ukpiqsriyumiñaitchuḡa.”

²⁶ Akunniqsaanjanikhutin kiñuvatigun maliguaqtit katimalgiññiqsut, Thomas piqataupluni taavrumani. Talut umiktuutiḡaḡniqsut, aglaan Jesus akunanjanilgiññigai nipliqhuni, “Qiñuiññaq ilip-sitñun!”

²⁷ Ilaan nipliutinigaa Thomas, “Israutilugich argaktin uvuḡa, qiñikkich argatka, israaḡutilugich argaktin saniqqamnun. Arguaqtunḡiḡutin ukpiqsriiñ!”

²⁸ Thomas kiunigaa, “Ilvich atanigigikpiñ suli Agaayyutigigikpiñ!”

²⁹ Jesus-ḡum nipliutigaa, “Ukpiliqpich qiñianikapḡa kisianik? Qanutun quvianaqtigivat tamatkua ukpiqsriuat qiñiḡaluaqnaḡa.”

Qanuq Pitquriḷhat Ukua Makpiḡaat

³⁰ Jesus-guuq iñiqtaḡaḡniqsuq iñuḡiaktuanik atlanik quviquaqtuanik savaanik maliguaqtimi sivuḡaatni, aglaksimalutin ingitchuanik ukunani makpiḡaani.

³¹ Aglaan tamatkua aglausimarut ukpiqsritquplusri Jesus Christ-ḡutilaanjanik Igñiḡa Agaayyutim, suli iñuutlasritquplusri ukpiqsriḷpsigun ilaanik.

21

Jesus-ŋum Sagviḥa Tallimat Malḡuŋnun Maliguaqtimiñun

¹ Kiñuagun tamarruma Jesus sagviaqtup-saaḡniqsuq iñmiñik maliguaqtimiñun siñaani narvam taiyuutiqaqtuam Tiberias-mik, uvva itnailplugu,

² Simon Peter-lu, Thomas-lu taiyuutilik Malḡimik, Nathanael-lu Cana-ḡmiu Galilee-mi, iḡñaglu Zebedee-m suli malḡuk atlak maliguaqtik, iluqatiñ atautchimiinniqsut.

³ Simon Peter nipligñiqsuq ilamiñun “Qalliaḡniaqtuḡa.” Taatnaqman taapkua atlat nipliutipmiñiḡaat, “Malikkisigiptigiñ.” Iluqatiñ ikiniqsut umiamun, aglaan unnuaqtutilaanani sumikunniñ qalungñiñiqsut.

⁴ Siqñḡum mayuuraalhani Jesus qichagñiqsuq imḡum siñaani aglaan maliguaqtaiñ ilitchuḡingñiñiḡaat Jesus-ḡutilaanḡa.

⁵ Ilaan nipliutiniḡai, “Ililḡaat, qaluutiqaqpisi?” Ilinḡisa kiuniḡaat, “Naami.”

⁶ Ilaan nipliutilgiññiḡai, “Siñitchiun kuvraqsi taliqpian tuḡaanḡanun umiapsi, ilipsili qalukku-muusri.” Maliguaqtit siñinniḡaat kuvraqtiñ aasriñ payyaksagñiḡaat nuqitchaqamitruñ umiam iluanun takku qaluuvagitluni. ⁷ Maliguaqtim Jesus-ŋum piqpagikkanḡan nipliutiniḡaa Peter, “Piñña Ataniḡiniḡikput.” Simon Peter-m tusraa'amiuñ takpiñña Atanḡuḡha, ilaan atitqiksiqamiun atnuḡaani mattaummitchani misiññiqsuq taḡiumun.

8 Taapkua ilai maliguaqtit kilvagniqsut umiakun nuqirrutigalugu kuvraq imalik qaluḡnik ilinich unḡasriuraqhutin siḡaaniḡ, tallimakipiatun apluḡ-paktaaqhuni urraksrayuḡnaliktun.

9 Ilinich tulakamin, qiḡniqtut iknipiamik qaluḡnik uutalinmik suli qiḡniqhutin qaqqunik.

10 Jesus-ḡum nipliutinigai, “Uvuḡautrisitchi ilaḡitḡnik qaluich qaluktapsi akkuvak.”

11 Simon Peter-m ikitqikhuni umiamun kalinḡigaa kuvraq siḡaanun imalik qalukpaḡnik, tallimakipiaq malḡukipiaq qulit piḡasrunik iḡugiaktiilaalinik; naagatarra iḡugiakkaluaqhutin kuvraḡat alinḡiḡḡiqsuḡ.

12 Jesus-ḡum nipliutigai, “Uvuḡaḡusri niḡisitchi.” Nalliataunniḡ maliguaqtit apiqsruḡumangiḡḡigaa, “Kisuvich?” Ilinisa ilitchuḡinigaat Atangutilaanḡanik.

13 Jesus-ḡum qallilaaqhuni tigu'amiuḡ qaqqiaq autaaḡniḡaa ilinitchun. Taatnatunsuli piḡigaa qaluk.

14 Taavrumani piḡatchiḡḡigai Jesus-ḡum qiḡniqtitali inḡiḡnik maliguaqtinun aḡitqiaaqhuni tuquḡiḡmiḡ.

Jesus-lu Peter-lu

15 Ilinich niḡianikmata Jesus-ḡum nipliutigaa Simon Peter, “Simon! Iḡḡiḡa John! Piḡpagitlukpiḡa ukunakḡa?” Peter-m kiugaa, “Aa, Ataniiq! Iḡsimagiḡ uvaḡnun piḡpagiḡhiḡ.” Jesus-ḡum nipliutigaa, “Niḡipkakkich ipnaiyaatka.”

16 Tuglililḡugu Jesus nipliutilḡiḡḡigaa, “Simon! Iḡḡiḡa John! Piḡpagiviḡa?” Peter-m kiugaa, “Aa,

Ataniiq! Iisimagiñ uvaᅇnun piᅇpagiᅇhiñ.” Jesus-ᅇum nipliutilgitchaa, “Qaunagikkich ipnaitka.”

17 Piñatchiqᅇugik Jesus-ᅇum nipliutilgitchaa “Simon, Igñiᅇa John, piᅇpagiviña?” Peter aliatchaᅇniqsuᅇ Jesus-ᅇum apiᅇsruᅇmani piñasruni atiruamik, “Piᅇpagiviña?” Aasrii Peter-m kiuniᅇaa, “Ataniiq! Iisimagiñ suapayaaᅇ. Iisimagiñ uvaᅇnun piᅇpagiᅇhiñ.” Jesus-ᅇum kiugaa, “Niᅇipkakkich ipnaitka.

18 Iᅇumutuuruamik nipliutigikpiñ, nutau'avich tapsiaᅇiksiᅇlutin igliᅇaqtutin napmupayaagᅇkavich. Aglaan utuᅇqagᅇᅇuvich atlam iñuum qiliᅇniᅇaatin israaᅇtillutin aullautilutin aullaᅇvigisrunᅇisaᅇnun.”

19 Taatnaᅇamiuᅇ Jesus-ᅇum uᅇautiginiᅇaa qanutchikun tuᅇᅇikun Peter-mun kamaᅇaᅇtin-ᅇiaᅇtilaᅇaᅇ Agaayyun. Taatnaᅇqaaᅇᅇugu nipliutiniᅇaa, “Maligᅇaᅇᅇa!”

Jesus-lu Atlalu Maligᅇaᅇtilu

20 Peter-m kiniaᅇhuni qiniᅇniᅇaa maligᅇaᅇti Jesus-ᅇum piᅇpagikkaᅇa malikᅇuaᅇ. Taimñauᅇniqsuᅇ ikusiksimaᅇaᅇtuᅇaᅇ qanitluni Jesus-mi nullautchiᅇamiᅇ suli apiᅇsruᅇtuᅇaᅇ, “Ataniiq, kia aatchuutigitniᅇniᅇaᅇpatin?”

21 Peter-m qiniᅇamiᅇ taamna apiᅇsruᅇniᅇaa Jesus, “Ataniiq! Qanuᅇniᅇaᅇpaliuna?”

22 Jesus-ᅇum kiugaa, “Uvaᅇa iñuupkaᅇᅇkupku agᅇitᅇiᅇñiaᅇamnunaglaan, suuva taamna ilipnun? Malinᅇa!”

23 Taamna uᅇauttutaa siaminniᅇsuᅇ akunᅇatnun aniᅇatigiñun taamna maligᅇaᅇti tuᅇyumiñaiñiᅇᅇugu. Jesus taatnaᅇniᅇniᅇsuᅇ tuᅇyumiñaiñiᅇᅇugu, aglaan itnaᅇhiᅇaᅇhuni,

“Iñuupkağukkupku aggitqinñiaññamnunaglaan, suuva taamna ilipnun?”

²⁴ Taamna maliguaqti taamnauruq quliaqtuaqtuaq tamatkuniña, sulipsuuq aglaktuaq tamatkuniña, aasrii nalunğitchikput quliaqtuağikkañan ilumutuulha.

Uqaliqsaagun

²⁵ Iñugiakkaluaqtuq atla qanusriq Jesus iñiqtağikkaña. Iluqatin aglaksimalutin atausriukattaaglugich pimakpata, iluqaniqanu nunam tigummianilgunayaitpalukkai aglaich aglakkaukpa.

Ippitchuat Makpigaat - Agaayyutim Uqalhi
Inupiatun

The New Testament in Northwest Alaska Eskimo

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inupiatun, Northwest Alaska (Northwest Alaska Eskimo)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

46cece15-9127-50b3-bf07-88a1082e7ab6